

ZAPISNIK

V. skupne seje odbornikov mestnega zbora
in zbora proizvajalcev MLO v Ljubljani
dne 5. marca 1953

4. Imenovanje občasnih arbitrov pri Oblastni državni arbitraži v Ljubljani.

5. Razprava in sklepanje o pristopu mesta Ljubljane k Mednarodni zvezi mest.

Krivic Vladimir:

Predlagam, da se razprava o novih občinah postavi kot posebno vprašanje, ne pa, da se obravnava samo predlog o ustanovitvi občine Ježica.

Avšič Jaka:

Na podlagi pripombe tov. Krivica predlagam, da se vnese v dnevni red kot posebna točka: Razprava in sklepanje o predlogu za ustanovitev novih občin na področju mesta Ljubljane.

Predlog daje na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

1. NADALJEVANJE RAZPRAVE O PREDLOGU ZA RAZPIS POSOJILA

Avšič Jaka:

Znano vam je, da na zadnji seji mestni zbor in zbor proizvajalcev glede tega vprašanja pri glasovanju nista bila enotna. V mestnem zboru je glasovalo za posojilo 33 ljudskih odbornikov, 17 odbornikov je glasovalo proti. V zboru proizvajalcev je za posojilo glasovalo 11 odbornikov, proti pa 19. Torej je bilo v mestnem zboru izglasovano posojilo, medtem ko je zbor proizvajalcev izglasoval samoprispevek. Sklenili smo, da se danes ponovno razpravlja o teh predlogih in da se na podlagi tega sprejme odgovarjajoči sklep. V tem času je bilo tudi nekaj tozadevne diskusije v dnevnem časopisju. V klubu ljudskih odbornikov predvidena razprava je odpadla iz tehničnih vzrokov. Predno bi prišli do ponovnega sklepanja, bi dal v razpravo isti predlog, kot je bil postavljen na zadnji seji.

Kolenc Alojzij:

Glede na diskusijo zadnje seje sem se pogovoril o tem vprašanju z ljudmi, ki so bili za prvi predlog, to je za vpis posojila, dočim sem osebno glasoval na zadnji seji za samoprispevek. Takega mnenja so ljudje na železnici.

Pozaršek Franc:

Ko sem diskutiral o tem vprašanju bodisi z ljudmi na terenu, kakor tudi v podjetju, sem prišel do zaključka, da je večina ljudi za posojilo, ker je bolj demokratično in bolj na prostovoljni bazi. Tudi agitacija za posojilo bi bila lažje izvedljiva kot za samoprispevek.

Tovariši in tovarišice! Kot se spominjate sem na zadnji seji obrazložil predlog Sveta za komunalne zadeve o razpisu posojila. Svet za komunalne zadeve medtem ni razpravljajal o predlogu, ki ga je dala komisija za družbeni plan in proračun. Vendar pa ne glede na to, da je Svet za komunalne zadeve predlagal posojilo, smatram, da je treba vzeti v pretres tudi drugi predlog in bi grešili, če ga ne bi gledali kot del naše gospodarske problematike.

Znano vam je, da se mnoge državne organizacije pečajo s vprašanjem prehoda na nov gospodarski sistem — na normalizacijo našega gospodarstva. V zvezi s tem se pojavlja tudi vprašanje naših najemnin.

Mi imamo danes nenormalno stanje v strukturi naše potrošnje. Dajemo velika sredstva za tekstil in slično, za najemnine pa tako malo, da se ne da govoriti o normalizaciji stanovanjskega fonda. Nujno je, da pridemo do normalizacije. Tudi to je neko nenormalno stanje, da financiramo gradnjo stanovanj iz mestnega proračuna. Pravilno bi bilo, da bi to financirali s sredstvi iz gospodarstva in iz amortizacijskega fonda.

V zvezi s tem se postavlja pred nas vprašanje izgubljene amortizacije. Ne gre zato, da v bodoče zbiramo ta sredstva, temveč stojimo pred problemom izgubljene amortizacije v preteklih letih. Če bomo imeli to dejstvo pred očmi, bomo spoznali, da mora to vplivati na našo odločitev. Mi ugotavljamo v naših gospodarskih analizah v republiškem merilu, da v poslednjem času moremo govoriti o stabilizaciji cen in plačnega fonda. Kupna moč je nekako bolj sproščena, kar ima za posledico dvig cen nekaterih kmečkih produktov. Kupna moč bolj pritiska na prehrambene artikle, torej vendar obstoja neka možnost, da mobiliziramo sredstva, iz katerih bi mi mogli nadoknaditi izgubljeno amortizacijo.

Drugo vprašanje je, kakšna naj bo osnova in struktura tega samopriskpevka. Predlog o samopriskpevku ima vendar neko gospodarsko logiko. Ne rečem, da ni pravilno, da podvzamemo vse mogoče ukrepe, da bi prišli na normalne odnose in mislim, da bi mogel biti samopriskpevek prvi korak k taki normalizaciji. Tak ukrep je treba podvzeti. S tega gledišča, v kolikor je analiza točna, je predlog o samopriskpevku opravičljiv in sicer tudi zaradi tega, ker je normalno, da MLO krije investicije iz proračuna. Če mi sprejmemo sklep o posojilu, to nenormalno stanje ostane glede na to, da bo potrebno posojilo vračati iz mestnega proračuna. Ne forsiram niti posojila niti samopriskpevka, vendar smatram, da je treba gledati to vprašanje v luči celotne gospodarske problematike našega mesta, ker se nam v tej luči lahko predlogi drugače prikažejo, čeprav pravimo, da je to in ono bolj demokratično in podobno. Odločilno besedo morajo imeti gospodarski pogoji, v katerih se nahajamo. Kakor sem že omenil, naj bi bil samopriskpevek prvi korak k normalizaciji, treba pa bo podvzeti tudi druge korake, o katerih je bilo razpravljano

v Beogradu, kakor sprostitev najemnin za poslovne prostore, odprodaja malih hišic, ki niso rentabilne itd.

Mislim, da je potrebno to vprašanje tako gledati in bi drugi tovariši v zvezi s tem lahko drugače zavzeli svoje stališče za posojilo ali samoprispevek.

Zupet Avgust:

Razprave bi se hotel udeležiti prav iz vzroka, ker imam občutek, da je to vprašanje globlje prav glede na to, da smo živeli dosedaj v nenormalnem stanju. V tem smislu je bila na zadnji seji zelo značilna razprava dr. Dermastje, kjer je omenil izgubljenih 6 milijard. Res je, da smo jih zapravili, vendar je tudi res, da smo jih zajedli. Nima smisla pogrevati teh stvari, ker jih ne bomo dobili več nazaj. Tudi nima smisla, da bi to vprašanje reševali po tej poti, ker bi s tem podaljšali tako nenormalno stanje. To, da mi razpišemo posojilo, je tipičen dokaz. Nisem proti posojilu v celoti, vendar sem za posojilo, ki naj bi bilo predvsem namenjeno za gradnjo šol. Za stanovanja pa je treba iskati vse vire pri vseh ljubljanskih prebivalcih, ker je to vsesplošen ljubljanski problem, ne glede na to, da nekdo ima stanovanje, drugi pa ga nima. Ta moment bo igral značilno vlogo takrat, ko bo govora o posojilu. Prav je, da gremo na prostovoljno pot, ker je to najbolj demokratično. Je pa tudi lahko krivično.

Smatram, da bi bilo treba oba predloga smotrno kombinirati. Posojilo naj bi šlo predvsem za šole, za kar bi imelo naše prebivalstvo razumevanje, ker je to problem, ki ga vsi čutimo. Stanovanjsko vprašanje pa bi bilo reševati na drug način, zlasti na način, kot se je že začel reševati. Naša podjetja so že pristopila k reševanju tega problema z gradnjo novih stanovanj. Mislim, da je to lepa iniciativa, ki jo moramo želeli in razvijati. Če se pa postavimo na stališče, da predpišemo tem podjetjem 3 % prispevek na plačni fond, potem avtomatično sprožimo tendenco, ki je bila izrazita pri nas vseh, da naj Mestni ljudski odbor zida naprej kot je dosedaj. Že iz tega vzroka nima smisla ta prijem postaviti tako, pač pa bi bil zato, da se uveljavi neki prispevek — ne v obliki neposrednega obremenjevanja plačnega fonda, ampak posredno preko potrošnje. Imam občutek, da bi vso potrošnjo v Ljubljani z neko obremenitvijo zajeli in na ta način ustvarili in dobili po mojih laičnih računih okrog 450 do 500 milijonov din, v kolikor bi vso potrošnjo obremenili glede na efektivno vrednost z enim odstotkom. V kolikor bi s posojilom pridobili še ostalih 200 milijonov ip v kolikor govorimo celo o eni milijardi, ki je efektivna pred nami (saj podjetja v glavnem že začenjajo z zidavo), nima smisla čez mero prenapenjati stvari in iskati še večja sredstva, ki jih verjetno ne bomo uspeli dobiti, niti porabiti.

Podpiram mnenje, da je potrebno stvar združnega pokreta za gradnjo stanovanj bolj konkretno gledati in obravnavati. MLO je dolžan,

da to stvar podpre in v primeru potrebe nastopa kot porok. Važna je tudi odprodaja nerentabilnih malih hišic, katerih izkupiček naj gre v celoti prav v te svrhe kot glavnica.

Vprašanje sprostitev najemnin pa je težko politično vprašanje, ne glede na to, kdaj in kako bo rešeno, ker damo s tem pečat standardu naših ljudi. Iz teh vzrokov ne moremo to vprašanje reševati z večjo naglico kot bi bilo potrebno, rešuje ga pa zvezni svet. Vsako polovičarsko reševanje je škodljivo.

Imam občutek, da bi v taki situaciji z mojimi predlogi ohranili samoiniciativo, ki je že in zelo dragocena ali široka, in pridobili sredstva, ki ne bi bila odvisna samo od samoprispevka, na drugi strani pa samo od posojila, ker oboje je enostransko. Pravilnejša in enostavnejša bi bila obojestranska kombinacija. Ta obojestranska kombinacija bi bila najbolj realna v moralnem in političnem pogledu ter bi se olajšalo zbiranje zadostnih sredstev. Dajem predlog, da bi se to vprašanje tako postavilo na dnevni red, če se ljudski odbor strinja s tem.

Dr. Dermastja Marjan:

Že na prejšnji seji sem razpravljajl o tej stvari, vendar smatram, da je potrebno, nekatere za presojo stvari važne okolnosti posebej osvetliti. Prav zaradi tega se strinjam s tov. ing. Tepino, ki trdi, da se ta problem mora reševati z gledišča gospodarske upravičenosti. Drugačno reševanje gotovo zadržuje naš normalni razvoj in napredek in zaradi tega ni na liniji demokratizacije našega družbenega in gospodarskega življenja. Vsak prijem, ki je ekonomsko upravičen in nujen, je tudi politično pogojen. Vsaka rešitev, ki nima materialne osnove, se nam bo v bodočnosti nujno maščevala na drugem mestu.

V tem smislu je treba pozdraviti pozitiven rezultat, ki ga je dala naša dosedanja razprava glede najemnin za stanovanja. Popolnoma je jasno, da si ne moremo zamisliti rešitev stanovanjskega vprašanja brez predhodnega vsklajenja najemnin za stanovanja s stroški gradnje stanovanj in amortizacije. Čisto gotovo se to vprašanje ne more in ne sme reševati samo zase, temveč je nujno povezano s celotnim problemom novega gospodarskega sistema. Toda njegovo reševanje je neobhodno, ako hočemo vsaj za bodočnost pravilno postaviti reševanje stanovanjskega problema, odnosno stanovanjskega sklada, njegovega vzdrževanja, razširitve in obnove. Gospodarsko pravilno postavljene stanarine pa bodo v veliki meri razvile zasebno pobudo in štednjo, ki bo na najnaravnejši način začela reševati stanovanjski problem bodisi z gradnjo enodružinskih hišic, bodisi na bazi združevanja v zadruge in s tem omogočene gradnje stanovanjskih blokov.

Toda s pravilno odmerjeno stanarino se rešuje to vprašanje šele za bodočnost. Poseben problem pa je vprašanje izgubljene amortizacije; za rešitev tega problema se postavljata dva načina — posojilo ali pa samo-

prispevek. Čisto gotovo je prvo vprašanje, na kateri način bomo dosegli boljši efekt z manjšimi stroški. Pri tem ne smemo iti za tem, kaj je politično oportunejše, temveč za tem, kaj je gospodarsko upravičenejše, kajti v obeh primerih bomo prav gotovo imeli veliko borbo, če hočemo doseči uspeh, kakor si ga želimo.

Če se odločimo za posojilo, moramo tudi pri tem misliti na to, kaj je gospodarsko boljše. Vsekakor je kratek rok vračanja posojila nesimpatičen. Posojilo samo še ne bo v tako kratkem roku dalo svoje rezultate. Mestni ljudski odbor pa bo iz lastnih dohodkov tako posojilo zelo težko vrnil. Če gremo torej na posojilo, potem je nujno, da gremo na daljši rok, ki bo omogočil znosnejše pogoje odplačevanja mestnemu ljudskemu odboru, dočim je prav iz teh vzrokov brezobrestnost posojila nujna.

Samoprispevek pa je prav iz tega vidika, ker dokončno in nepovratno rešuje vprašanje izgubljene amortizacije, četudi ne v celoti, čisto gotovo v principu pravilnejši. Nikjer ni zapisano, da ga moramo sprejeti prav v obliki kot je predlagan. Mislim, da ga ni med nami, ki se ne bi strinjal s samoprispevkom na alkoholne pijače in tudi tov. Krivic v svojem članku smatra, da je taka obremenitev potrošnje alkohola pametna in da jo je treba praktično čimbolj izkoristiti. Nič manj praktična pa se mi ne zdi obremenitev potrošnega fonda vsakega poedinca na zmerni in solidni bazi.

Iz navedenih razlogov predlagam, da sprejmemo samoprispevek.

Di Batista Franc:

Tudi mene je močno zanimalo vprašanje, kako bodo kolektivi odgovorili na razpis posojila ali uvedbo samoprispevka. Dejstvo je, da se ljudje oziroma kolektivi ne strinjajo s samoprispevkom in so predvsem za posojilo. To pa tudi iz vzroka, ker je n. pr. v našem podjetju okrog 40—50 % delavcev iz ljubljanske okolice. Pravijo, na kakšen način pridejo do tega, da bodo Ljubljčanom gradili stanovanja iz svojih plač. Bolj se strinjajo s tem, da bi bil samoprispevek za graditev šol. Kar se tiče stanovanj pravijo, naj se stanovanja grade iz fonda najemnin. Zadnjič sem glasoval za smoprispevek, danes pa imam pomisleke. S tem, da bi uvedli samoprispevek za gradnjo šol, bi verjetno bolje uspeli.

Krese Leopold:

Predvsem se strinjam z dvema stvarmi, ki jih je naglasil tov. ing. Tepina. To je vprašanje, da se danes nahajamo v stanovanjskem pogledu v zelo nenormalnem položaju. Na ostalih področjih našega gospodarstva smo v znatni meri že prišli na gospodarski račun na bazi rentabilnosti. V pogledu stanovanjske izgradnje pa se nahajamo v sličnem položaju, kot smo se nahajali pred dvema leti na področju zagotovljene preskrbe. Enak položaj je danes v stanovanjskem vprašanju. Če vztrajamo na tem

načinu, ga nikakor nismo v stanu rešiti niti s posojilom, niti s samoprispevkom. Nenormalnost tega se odraža prvič v najemninah, ki ne dajejo stimulacije nikomur in drugič v zagotovitvi stanovanj. Nikjer na svetu ni tega, da bi vrsta ljudi imela zagotovljena stanovanja, kot je to pri nas. Drugje po svetu in tudi v stari Jugoslaviji je bil položaj tak, da si lahko imel kakršnokoli stanovanje, če si ga plačal. Mislim, da je to faktično prvenstveno vprašanje, postaviti stanovanjsko področje na bazo rentabilnostnega računa, ki bo sprostil in stimuliral slehernega državljana, ki ima sredstva, da se mu jih bo izplačalo nalagati v gradnjo stanovanj in to ne samo za sebe, ampak tudi za druge.

Strinjam se s tem, da je nenormalna situacija, če večino sredstev, ki nam ostajajo za investicije, dajemo za stanovanjsko izgradnjo. Če vztrajamo na tem, zaidemo v neperspektivnost. Mi bomo morali s težko muko spraviti skupaj sredstva, če hočemo v dolgih letih rešiti vprašanja, ki jih zahteva socialistična ureditev države. Tu mislim naše zdravstvo, socialno skrbstvo, delno šolstvo itd.

Prva naša naloga, za katero se moramo boriti, je sprostitev stanovanj, če ne pa vsaj poslovnih prostorov, lokalov. Distribucija in cene naj se uredi na bazi gospodarskih računov. To je en vir za stanovanjski sklad.

Druga stvar, ki je neobhodna, je zvišanje najemnin stanovanj za primeren odstotek, kot je to povsod v navadi. Ker je to nujno in neobhodno vprašanje za večjo aktivnost v gradnji, je po mojem mišljenju odpadlo posebno obdavčenje stanovanj, ker s tem odpade dvakratno obdavčenje, prvič z zvišanjem najemnin in drugič z obdavčenjem stanovanj. Zaradi tega mislim, da je politično pravilneje, da gremo na prostovoljno vpisovanje posojila.

Če gledamo z ozkega gospodarskega gledišča, je samoprispevek boljši, ker ga ne bo potrebno vračati. Ker pa je v letošnjem letu izredna situacija, bo moral Mestni ljudski odbor in tudi državni proračun nekaj žrtvovati v obliki večje vsote za stanovanja. Vendar naj jo da kot dotacijo nekim združenim organizacijam ali občinam.

Kar se tiče žrtvovanja, mislim, da je pravičnejše, če človek lahko sam odloči, ali da ali ne. To zavisi od njegovega razumevanja tega vprašanja. To stvar je potrebno politično izpeljati. Drug način pa je birokratska izvedba. Samoprispevek je oblika, za katero se morajo Ljubljanci sami odločiti in prepričan sem, da tega mi v Ljubljani ne bomo uspeli izvesti. Kar se tiče tega, katera oblika je bolj krivična: po mojem mišljenju je bolj krivično, če nekaj predpišemo, ker z večino ne bomo uspeli. To bi bilo obvezno za vsakogar, rad ali nerad. Posojilo pa je prostovoljno in se vrne, medtem ko se samoprispevek ne vrača.

Kot tretji vir dohodkov za gradnjo stanovanj predlagam uvedbo taks, zlasti na alkoholne pijače in kino predstave. Tu bi dobili okrog 80 milijonov dinarjev. Prav tako pride v poštev prodaja hiš in stanovanj. Danes je masovni pojav, da lastniki hiš prodajajo etažna stanovanja.

Mesto nima od tega nič, če pa bi mi prodajali državne hiše in poedina stnovanja, bi dobili s tem nova sredstva za gradnjo stanovanj. Ta predlog bi bilo potrebno preštudirati. Zato predlagam:

1. razpis brezobrestnega posojila;
2. podražitev najemnin in spremembo tozadavnega zakona;
3. ukinitve stanovanjskega zakona, ukinitve distribucije stanovanj, in to predvsem poslovnih prostorov;
4. prodajo hiš in stanovanj splošnega ljudskega premoženja.

Ing. Tepina Marjan:

Dal bom samo kratko pripombo. Tov. Krese je rekel, da je gledan samoprispevek samo z ozkega gospodarskega gledišča. Midva z dr. Dermastjo sva gledala z zelo širokega gledišča. Da bo potrebno v prihodnjih letih posojilo vračati, je zelo važno. Mi ne glasujemo samo za sebe, temveč za ljudski odbor v bodočih šestih letih, ki se bo moral s tem ukvarjati in hočem samo opozoriti na to, da imejte to pred očmi, ko glasujete.

Krivic Vladimir:

V zvezi s tem bi nakazal samo eno stvar. Svoje stališče sem itak objasnil že v »Slovenskem poročevalcu«. Omenil bi rad vprašanje vračanja posojila. Pred očmi moramo imeti, da se v tej situaciji nahajamo zaradi tega, ker odvajamo maksimum dohodkov za ključno graditev. To je širok ekonomski problem, s katerega stališča mi te zadeve pretresamo.

Dejstvo je, da bomo morali v bodoče posojilo vračati, vendar bo to v popolnoma drugačnih razmerah kot danes. V bodoče ne bo šel tolikšen odstotek dohodkov s področja mesta za kapitalno graditev, temveč bo ostal na razpolago ljudskemu odboru. Zaradi tega ne bo vprašanje 100 milijonov pomenilo toliko kot danes in bodo torej pogoji za vračanje popolnoma drugačni kot danes. Mi vidimo že letos, da se je v tem pogledu položaj spremenil. Spremenil se je v toliko, v kolikor je gradnja ključnih objektov že omiljena. Letos imamo zato že večje finančne možnosti kot pred leti.

Popolnoma se strinjam, kar sem povedal v svojem članku, da je vprašanje gradnje stanovanj možno rešiti predvsem z reguliranjem najemnin. Na prejšnjih zasedanjih starega ljudskega odbora smo že večkrat o tem govorili. Vendar zaradi tega, ker je veliko tovarišev novih, je treba to ponovno obravnavati. V prejšnjem ljudskem odboru smo obravnavali tudi vprašanje lokalne davščine na alkoholne pijače. Predpisi pa niso teh davščin dovoljevali in tako nam je bila stvar preprečena. Predpisi so se sedaj spremenili in se te davščine dajo uvesti. Skratka hočem reči, da je po mojem mišljenju v položaju, ko se pripravlja sprememba glede najemnin, to socialno politično opravičeno. Mi moramo voditi pri tem računa, katere stvari so ljudem razumljive in v kolikor niso razumljive, jih moramo tolmačiti. Ne smemo vedno takoj

izvršiti tega, kar je za nas ekonomsko najbolj pravilno. Mi to lahko storimo v perspektivi, toda trenutno smo v prehodni dobi in če bi ta prehod napravili na neelastičen način brez predhodnih priprav, bi povzročili na terenih situacijo, ki bi jo izkoriščali ljudje, ki so nezadovoljni z dejanskim stanjem, pri čemer bi izkoriščali neobjasnjenost tega vprašanja. Zavedati se moramo, da ima vsak ukrep svoje politične posledice. Zato se ne morem strinjati s stališčem avtomatskega izvrševanja gospodarskih ukrepov. Ni pravilno, da se vsaka stvar, ki je gospodarsko v perspektivi pravilna, ne glede na to, kakšen je političen položaj in razumevanje, smatra za zrelo in se forsira. V tem pogledu smo naredili že dosti napak, ko smo izvedli ukrepe, ne da bi o njih prej razpravljali. Mnogo ukrepov zaradi tega naleti na odpor in težave pri samem izvajanju, do česar ne bi prišlo, če bi jih ljudem pravilno obrazložili.

V današnjem položaju se že konkretno sklepa o vprašanju sprostitev lokalov in se vodi razprava po vseh mestih Jugoslavije, da bo potrebno preiti na zvišanje najemnin. Podatki ing. Tepine kažejo, da naše sedanje najemnine ne krijejo niti vzdrževalnih stroškov in če bi samo te hoteli kriti, bi morali najemnine dvigniti za 60 %. V kolikor pa bi hoteli od najemnin dobiti še sredstva za gradnjo, bi jih morali dvigniti še za več. Seveda je vprašanje, če je to oportuno danes narediti. Tu se postavlja res vprašanje cen tekstila, ki so še vedno daleč nad normalnim stanjem in obremenjujejo standard delovnega človeka. Pravilno je samo takrat zvišati najemnino, ko bo v zvezi z uravnovešenjem cen na trgu to mogoče. Glede na prehrambeno situacijo bi bilo zvišanje najemnin sprejemljivo iz vzroka, da bi ustavili pritisk na podražitev teh artiklov. Ne bi pa mogli iti na to, da bi stanarino dvignili za 300 % in šli na ceno, ki jo pokaže račun. Po teh računih bi namreč morali stanarino dvigniti od 2000 do 5000 din, kar pa vsak ve, da je v današnji situaciji nemogoče.

Jasno je, kar je rekel tov. dr. Dermastja, da bomo samo z ureditvijo najemnin podprli in razvili gradbeno iniciativo. V ljudskem odboru smo že razpravljali o tem in prišli do zaključka, da je potrebno najemnine postaviti na bolj gospodarski temelj. Imamo še dosti Ljubljancev, ki mislijo, da stane stanovanje 50.000 din, medtem ko stane v resnici od 2 do 4 milijone. Nekateri ljudje so že sedaj, ko so bile najemnine malo zvišane, smatrali, da jih je ta ukrep zadel v živo in da ni upravičen. Prav v tem pogledu bo naša dolžnost, da ljudem več objasnjujemo, da bodo lahko razumeli. Imeli bomo v vsakem pogledu samo pozitivne uspehe in dosegli bomo pripravljenost ljudi za štednjo denarja, ki ga bodo vlagali v združno gradnjo ter kupili in plačali eno ali več stanovanj v etažni gradnji. Možno je tudi obročno odplačevanje posameznih stanovanj, dalje odprodaja malih hišic, ki so v breme mestnemu ljudskemu odboru.

Popolnoma se strinjam tudi z izjavami, da bomo morali posojilo vračati in glede tega ponovno poudarjam, da smo morali dejansko dosedaj odvajati večino naših dohodkov za kapitalno graditev. Tako je

samo Slovenija letos prispevala za kapitalno graditev za elektrarne in Strnišče 13 milijard. Imamo pa še druge izdatke, kakor za zdravstvene in socialne ustanove, skratka, ljudski odbori so v tem primeru, ko ključna izgradnja še ni izvršena, v težkem položaju. Ta položaj pa bo iz leta v leto povoljnější in sem prepričan, da bomo imeli kmalu boljšo situacijo. V tej perspektivi, ko se pripravlja sprostitev najemnin, bi bilo nepravilno iti na samoprispevek, ker bi bilo to krivično za tiste, ki stanovanj nimajo in delno tudi za one, ki ne stanujejo v Ljubljani. V tej situaciji mislim, da bi bil sprejemljiv predvsem predlog za razpis posojila. Dodatno k temu pa je umesten predlog, da bi bilo potrebno uvesti lokalno davščino na alkoholne pijače. Pri tem posojilu bodo prispevale tudi tovarne, kar je razlika od prejšnjih posojil. Lahko računamo pri posojilu 200 milijonov na račun individualnih prispevkov, 100 milijonov pa od tovarn. V kolikor bi uvedli še 20 % davščino na alkoholne pijače, odnosno 10 ali 15 %-no, bi pri letnem prometu okrog 1 milijarde zajeli od 100 do 150 milijonov. Na ta način bi prišli v celoti na vsoto 400 do 500 milijonov. V prihodnjem letu bi to pomenilo že precejšen prispevek za omiljenje stanovanjske krize v Ljubljani. S tem zneskom bi ob pocenitvi gradbenega materiala in z razvojem industrije gradbenih elementov, lahko zgradili na leto 250 stanovanj. To pa pomeni zadovoljitev 1000 do 1200 ljudi, če računamo, da ima družina pet članov. Zdi se mi, da se izplača ta ukrep sprejeti, če hočemo ublažiti stanje, ki je letos tako kritično kot še nobeno leto. Prejšnja leta smo zgradili na leto 400 do 900 stanovanj, letos pa jih verjetno ne bomo niti 200. Položaj je torej letos najbolj kritičen in bo zato tudi pripravljenost ljudi za vpis izredno velika.

Krese Leopold:

Glede na pripombo ing. Tepine, da sem izjavil, da je gledano z ozkega stališča, pojasnim, da s tem nisem odgovarjal tov. ing. Tepini in dr. Dermastji. Resnično smatram in še enkrat ponavljam, in se tudi kot predsednik Gospodarskega sveta zavedam, da bo potrebno posojilo vračati in da mi je o priliki, ko sem prvič slišal predlog o uvedbi samoprispevka, bil ta predlog bolj simpatičen kot razpis posojila. Če pa bolje pogledamo, vidimo, da tudi to ni res in ni vsak gospodarski ukrep opravičljiv tudi politično. Če sem prav razumel tov. Zupeta, bi nabili davek na potrošnjo. Gledati pa moramo na to, da za obremenitev naših državljanov, ki ni nujna, vzamemo tisto obliko, ki po možnosti najmanj zadene življenjski standard ljudi. Smatram, da je posojilo tista oblika, ki ne bo zadela na splošno. Politično bo posojilo lažje izvedljivo kot splošno nabitje davka.

Z vsemi ukrepi se borimo, da se ne dvignejo cene prehrabnim potrebščinam. Tudi tov. Kidrič je rekel, da zvišanje cen prehrabnim potrebščinam ne sme vplivati na življenjski standard. Kljub temu pa beležimo v Ljubljani skoro 30 % zvišanje cen za prehrabne potreb-

ščine na splošno. S tem hočem podkrepiti, da je v tem razlika, o kateri je potrebno voditi računa.

V polni meri se zavedam, da bomo morali posojilo vrniti in da bo to posojilo obremenjevalo one, ki bodo za nami vodili gospodarsko politiko. Vendar je ta zadeva kljub temu taka, da je potrebno to žrtev sprejeti nase. Pravimo, da v bodoče to ne bo naše osnovno vprašanje, da bomo dali večino sredstev za stanovanja in da bomo to prenesli na širši krog. Vendar bomo morali kljub temu dajati še neki prispevek države k tej stanovanjski iniciativi. Ta prispevek je neizbežen. Letos je položaj tak, da se bo spričo administrativnih predpisov, ki še veljajo, malo gradilo in se še ne moremo oprijeti te prakse in moramo nekaj žrtvovati. Mi lastnega denarja nimamo za gradnjo, če pa bomo sprostili te administrativne vezi, bomo v prihodnjih letih več gradili. Vemo, da se spričo pomanjkljive tehnike v gradbeništvu ne zgradi stanovanje v enem letu. Vendar smatram na podlagi navedenega, da bodo ti prispevki v bodoče lahko manjši.

V tem tednu smo dobili glede na našo razpravo o tem vprašanju veliko predlogov in nasvetov. Večina od teh je za reguliranje najemnin, mnogo jih je tudi za obdavčenje alkoholnih pijač. Skoro nobenega predloga pa ni za splošno obdavčenje. Moralno upravičeno je, da nabijamo davščine na tiste potrebščine, ki ne zadevajo življenjskega standarda delovnih ljudi, ker gre za tiste potrebščine, ki se preko mere trošijo in za potrebščine, ki jih lahko smatramo za luksuz.

Avšič Jaka:

Slišali smo nekaj predlogov, ki zasledujejo isti cilj, da pridemo namreč do sredstev.

Glasovati bi bilo treba o naslednjih predlogih:

1. za razpis posojila;
2. za uvedbo 15%-ne lokalne davščine na alkoholne pijače v Ljubljani;
3. za uvedbo samoprispevka poleg posojila.

Vprašanje reguliranja najemnin se obravnava v zveznem merilu. Kazalo bi podkrepiti predlog, da se najemnine vskladijo s stroški gradnje in vzdrževanja zgradb.

Dr. Dermastja Marjan:

Formulacija predlogov se mi ne zdi pravilna. Razprava je v tem, ali izglasujemo posojilo ali uvedbo samoprispevka. Naknadno pa naj se posebej glasuje o predlogu za zvišanje najemnin, dalje o uvedbi davka na alkoholne pijače in podobno.

Glede odstotka davka na alkoholne pijače nisem proti temu, da se uvede n. pr. 15 %-ni davek. Vendar naj se o tem glasuje v principu. Izdelava predloga je stvar Gospodarskega sveta, ki naj stvar prouči, po

kalkulacijah predvidi možno višino odstotka in predloži konkreten predlog v potrditev Mestnemu ljudskemu odboru. Osebnostno smatram, da bi na alkohol lahko dali tudi 20 ali pa celo 25 % davka.

Dr. Modic Heli:

Na jasnem si moramo biti, ali glasujemo samo v principu za posojilo, samoprispevek ali kombinacijo obeh, ali pa glasujemo obenem tudi o višini razpisanega davka, višini samoprispevka, odstotka trošarine itd. Dalje si moramo biti na jasnem glede načina izvedbe — ali smemo in moremo po zakonu razpisati posojilo, ali lahko razpišemo samoprispevek na podlagi sklepa zborov volivcev, ali z referendumom.

Glede uvedbe trošarine smo že dvakrat propadli.

Mi glasujemo lahko samo o tem, kaj smatramo gospodarsko za bolj pravilno.

Dr. Dermastja Marjan:

Moj predlog je bil v tem, da principiuelno glasujemo, ali smo za posojilo ali za samoprispevek, ali smo za obdavčenje alkohola in podobno. Vse ostalo pa je naloga Gospodarskega sveta MLO, da pripravi material in pride z vsemi konkretnimi predlogi pred skupščino. Če bomo glasovali o tem, kako bomo to izvedli, bi izgubili preveč časa.

Avšič Jaka:

Če glasujemo samo načelno, bo spet minilo mesec dni, preden bi ponovno prišli do glasovanja. Zdi se mi, da smo danes že konkretno postavili vprašanje in se približali problemu. Vemo, da je bilo predlagano in dovolj razpravljano o brezobrestnem posojilu v višini 300 milijonov. Glasujemo torej o tem. Tako bi mnogo skrajšali postopek in bi v kratkem lahko začeli z realizacijo in gradnjo nujno potrebnih stanovanj. Predlagam pa, da bi se razpis posojila dokončno formuliral pri Gospodarskem svetu in takoj začel izvajati. Ko bi izglasovali to vprašanje, bi prešli na ostala, n. pr. na predlog o uvedbi davka na alkoholne pijače in druge predloge.

Kovačič Leo:

Glede na postavljeno vprašanje predlagam, da gremo dejansko na principiuelno vprašanje: posojilo ali samoprispevek. Ko to rešimo, potem moramo ugotoviti, ali je poročilo, ki ga je dal Svet za komunalne zadeve, dovolj konkretno, da že danes lahko izglasujemo to posojilo in gremo na samo realizacijo.

Predsedujoči da na glasovanje predlog za razpis posojila. V zboru proizvajalcev glasuje za posojilo 30 odbornikov, proti 1, 3 odborniki se glasovanja vzdrže.

V mestnem zboru glasuje za posojilo 40 odbornikov, proti 11 odbornikov, 6 se jih je vzdržalo glasovanja.

Predsedujoči ugotovi, da je načelno sprejet sklep, da se razpiše posojilo.

Avšič Jaka:

Konkretiziram brezobrestno posojilo tako, kot je bilo predloženo od strani Sveta za komunalne zadeve.

Dr. Dermastja Marjan:

V diskusiji sem posebej postavil vprašanje, da je potrebno, v kolikor bi Mestni ljudski odbor sprejel predlog o razpisu posojila, resno postaviti vprašanje amortizacije. Doba šestih let je popolnoma nesprejemljiva. Če gremo na posojilo, potem smatram, da nam odgovarja doba najmanj 10 let, sem pa še za daljšo dobo.

Krivic Vladimir:

Nisem finančni strokovnjak, vendar ne vidim resne potrebe za podaljšanje dobe nad 6 let. Če zberemo 300 milijonov posojila, bi morali vračati na leto 50 milijonov, v čemer pa ne vidim tako velike obremenitve, ker to pomeni pri 1.300.000.000 proračuna MLO približno 4 %. Kako to razdelimo, je vprašanje tehnike. Mislim, da v kolikor bomo razpisali brezobrestno posojilo, bo vpis manjši, če bo posojilo na daljšo dobo. Tudi zvezno posojilo nismo razpisali na 10 let, ampak na krajši rok in je bilo celo obrestno. Zato ponovno poudarjam, da ne vidim resne potrebe za podaljšanje roka.

Krese Leopold:

Smatram, da bi bila res potrebna daljša doba. Mi bomo namreč imeli 10 do 15 let, zlasti pa teh prvih šest let mnogo težav in mnogo potreb. Če se torej dajo te stvari malo odložiti, je to po mojem mnenju v redu in nam bo možno sredstva nalagati v konkretne stvari, ki so pred nami v kritičnem stanju.

Avšič Jaka:

Tovariši, ki forsirajo daljši rok, imajo v vidu samo vprašanje oz. koristi mestnih financ, je pa še druga stran in to koristi ljudi, ki bodo vpisali posojilo in žele, da se jim čimprej vrne. Poleg tega bo delovala loterijska služba. Če dajemo iz proračuna po 15 milijonov prvi dve leti, to ni tako velika vsota, da je ne bi bili sposobni vrniti. Če bomo vrnili v krajšem času, bomo dobili verjetno več posojila. Za krajši rok se človek lažje odloči.

Kovačič Leo:

Sem za daljšo dobo, ker bodo tekom let nastajale nove potrebe, ki jih mi danes ne moremo predvideti. Če obremenimo proračun, obremenimo naše prebivalce, ker mi dobimo davek od naših ljudi, od davkoplačevalcev. Ne vemo, če ne bo morda potrebno razpisati čez nekaj let novo posojilo.

Krivic Vladimir:

Strinjam se eventualno s podaljšanjem roka vračanja posojila, to tudi iz tega vzroka, da ne bomo celo uro o tem diskutirali. Sicer pa, če bomo imeli sredstva, posojilo itak lahko vrnemo tudi prej.

Plevnik Jože:

Ne strinjam se z izvajanjem tistih predgovornikov, ki so zagovarjali dolgoročno posojilo. Zavedati se moramo, da dolgoročno brezobrestno posojilo ne bo stimuliralo naših delovnih ljudi za njihovo široko udeležbo pri podpisovanju posojila. Pri agitaciji za državno posojilo smo uporabljali poleg političnih argumentov tudi to, da se bo obrestovalo s 5 % in da bo določen del obveznic izžreban ter nagrajen in da se bo realna vrednost dinarja medtem dvignila. Ta materialni stimulus je nedvomno poleg političnih dejstev vplival na tako uspešen zaključek obeh razpisanih državnih posojil. Zato sem prepričan, če hočemo doseči večji finančni in politični efekt pri brezobrestnem posojilu, naj bo to kratkoročno. Če drže izračuni tov. Krivica, da znaša vračanje tega posojila približno 4 % dosedanjega proračuna MLO Ljubljane, mislim, da to bodočih proračunov ne bo bistveno obremenjevalo.

In še nekaj bi rad poudaril. Nekateri predgovorniki so dolgoročno posojilo in tudi davek v obliki samoprispevka utemeljevali in opravičevali z ozkimi gledišči gospodarstvenika. Jasno nam je, da v gospodarstvu delujejo gospodarski zakoni ter da gospodarstvo ne pozna nobene sentimentalnosti. Mislim pa, da je skrajno škodljivo reševati gospodarske probleme ločeno od političnih, od naših delovnih ljudi in vedno v njihovo breme. Če se je že poudarjala potreba po ureditvi strukture naše potrošnje, potem se moramo zavedati, da je bilo doslej podvzetih že mnogo ekonomskih mer, da se to uredi. Saj vemo, da je danes cena tekstilu in obutvi takšna, da z njo uravnavamo potrošnjo na tržišču, ne samo tekstila in obutve, temveč tudi ostalih potrošnih predmetov. Tudi cene neblagovnim uslugam so se dvignile. Zavedati se moramo, da so taki gospodarski ukrepi nekje omejeni z življenjskim standardom našega delovnega človeka, zato moramo z njimi računati in gledati na gospodarske probleme politično, jih predhodno prediskutirati z našimi delovnimi ljudmi ter prisluhniti njihovemu mnenju, če vemo, da so delovni ljudje osnovni nosilci ljudske oblasti in socialistične izgradnje in če nočemo delati politične škode.

Pernuš Anka:

Nekateri ljudje bodo raje dali posojilo za šole, drugi za stanovanja. Kolikšna vsota bo od posojila odpadla na šole, koliko na stanovanja?

Krese Leopold:

Še enkrat bi diskutiral o posojilu na daljši rok. Ljudje so se v absolutni večini izrekli za posojilo. Izrekli so se za brezobrestno posojilo, in sicer zaradi tega, ker vidijo dejansko stanje v Ljubljani, ker vidijo velike potrebe po stanovanjskih in šolskih prostorih. Povedali smo, kakšen je šolski in stanovanjski problem in koliko časa bo trajal. Ugotovili smo, da v 10 letih ne moremo rešiti stanovanjskega problema, če bi z vso intenzivnostjo zidali in gradili in tudi šolskega problema ne moremo rešiti pred desetimi leti. Prepričan sem, da bodo ljudje za posojilo na daljši rok, ker če bomo razpisali posojilo na krajši rok, bomo toliko manj zgradili. Če bomo razpisali posojilo na krajši rok, bomo morali kmalu vračati in razpisati novo posojilo. Prepričan sem, da bodo ljudje bolj za daljši rok kot pa za to, da se potem ponovno razpisuje novo posojilo. V naslednjih letih se bo gospodarski položaj gotovo toliko izboljšal, da za vsakega posameznika tisti denar, ki bi mu ga vrnili, ne bo predstavljal take vsote, da bi si s tem znatno izboljšal življenjski standard. Za nas pa bo ta denar mnogo predstavljal, ker bomo mnogo lažje reševali te probleme. Sem za to, da se zlasti prvi dve, tri leta nič ne vrača.

Avšič Jaka:

Prepričan sem, da se bo situacija stalno izboljševala, ker storilnost se dviga. Vedno bolj se oddaljujemo od vojne, razmere se normalizirajo, gospodarstvo se vedno bolj urejuje. Zato se situacija ne more slabšati, ampak bo vedno boljša ter bomo pozneje ta denar lažje vračali kot bi to na primer danes. S tem posojilom bomo sedaj popravljali težke razmere na stanovanjskem področju s tem, da bomo pozneje lažje vračali, ker se bo gospodarski položaj nujno zboljšal, in sicer v kratki dobi. Ne bo to trajalo ne vem kako dolgo, kvečjemu če bi nastopile kake izredne prilike, kakor vojna ali kaj podobnega, toda ta stvar ni v naših rokah. Mi moramo čimprej zadovoljiti stanovanjskim potrebam, ki so sedaj najnujnejše. Mislim, da je važno, da zberemo čim večje vsote in če hočemo čim večje vsote dobiti, moramo določiti krajši rok vračanja, ker bodo na ta način ljudje kmalu dobili denar nazaj. Za dve, tri leta vsak lahko posodi, brezobrestno pa ne more posoditi za daljšo dobo. Mislim, da je predlog, ki ga je dal Svet za komunalne zadeve, najbolj dovoljen, to je, da se realizira posojilo 300 milijonov.

Juh Franc:

Na osnovi razprave predlagam, da bi bil krajši rok vračanja posojila, to je šest let. Na zborih volivcev bomo lažje prodrli s tem rokom kot pa z rokom desetih let. Finančni efekt bo kljub temu večji. Na drugi strani

pa smo prej govorili o podražitvi stanarin, s čimer se bodo sredstva v stanovanjskem skladu večala.

Urbančič Marjan:

Sem za predloženi šestletni rok odplačevanja, toda o tem ne mislim razpravljati, ker se v glavnem strinjam z utemeljitvami, ki so jih navedli ostali tovariši. Opozoril pa bi na eno stvar: Ob samem razpisu posojila mislim, da bi bilo treba objaviti tudi globalni načrt realizacije tega posojila. V kolikor sem z ljudmi govoril, sem videl, da je to zelo razširjena želja. Ob razpisu bi torej ne smeli reči samo: »Razpisujemo posojilo za potrebe gradnje stanovanj in šol«, ampak bi morali obenem objaviti vsaj globalni načrt uporabe teh sredstev. To bo mnogo pomenilo za uspeh akcije ob razpisu.

Avšič Jaka:

Svet za komunalne zadeve kot realizator bi moral določiti, kje in kaj se bo gradilo.

Mislim, da je diskusija o tem vprašanju precej dozorela in lahko preidemo na glasovanje.

Dajem na glasovanje zboru proizvajalcev predlog za razpis posojila znesku 300 milijonov dinarjev za dobo šestih let.

Za ta predlog je glasovalo 27 odbornikov zbora proizvajalcev.

Kdo je za dobo odplačila 10 let?

Za ta predlog so glasovali 4 odborniki zbora proizvajalcev.

Nato je glasoval še mestni zbor, in sicer je glasovalo za dobo šestih let 39 odbornikov, za 10 let pa 6 odbornikov.

Predsednik MLO Avšič Jaka:

Opozarjam, da smo sedaj izglasovali predlog za razpis posojila. Dokončno odobritev mora dati šele Zvezni izvršni svet.

Pernuš Anka:

Želela bi odgovor na vprašanje, ki sem ga prej postavila.

Krese Leopold:

Zaenkrat še ni konkretno predvideno, kako se bodo ljudje pri vpi-sovanju posojila odločili, ali za stanovanja ali za šole. To bomo povedali ob razpisu. Preden bo razpis objavljen, ga bomo morali itak še enkrat pregledati in odobriti.

Avšič Jaka:

To bi lahko prepustili Svetu za komunalne zadeve, ker se bo stvar sicer preveč zavlekla.

Sedaj bi morali glasovati še o uvedbi lokalnih davščin na alkoholne pijače. Zakon o mestnih ljudskih odborih dovoljuje mestom, da po členu 26. v skladu z zakonitimi predpisi predpišejo za potrebe mesta

oziroma mestne občine lokalne doklade. V našem primeru gre za lokalne doklade na alkoholne pijače. Vprašanje je, kolikšen odstotek naj bi bil. Nekateri so se izjasnili za 20 %-ne doklade, drugi za 10 %-ne. Mislim, da bi bilo najbolje, da o tem glasujemo.

Nekateri odborniki so izrazili mnenje, da naj se vprašanje odstotkov pusti odprto in da se glasuje samo o uvedbi lokalnih doklad na alkoholne pijače.

Nato je predsednik MLO Avšič Jaka dal na glasovanje predlog za uvedbo lokalnih doklad na alkoholne pijače, ki naj bi se uvedla v višini 20 %. Od zbora proizvajalcev je glasovalo za ta predlog 33 odbornikov, proti nihče; od mestnega zbora so glasovali vsi odborniki za predlog.

2. RAZPRAVA IN SKLEPANJE O PREDLOGIH ZBOROV VOLIVCEV

Avšič Jaka:

Prehajamo na drugo točko dnevnega reda, na razpravo in sklepanje o predlogih zborov volivcev. Dal bi kratko poročilo o tehnični izvedbi zborov volivcev. Januarja in februarja so bili skoro po vseh volivnih enotah zbori volivcev z dnevnim redom, ki je bil sprejet na seji MLO meseca decembra. Do danes je bilo dostavljenih 54 zapisnikov o poteku zborov volivcev, v katerih so navedeni problemi, ki so bili na zborih volivcev postavljeni. Največ je bilo vprašanj s področja gospodarstva, in sicer 142, s področja komunale nad 100, s področja prosvete in kulture 42, s področja zdravstva in socialne politike 16, s področja notranje uprave 12, skupaj nad 315 predlogov in vprašanj. Tu niso upoštevani predlogi v zvezi s predvideno spremembo odloka o javnem redu in miru in v zvezi z razpravo o morebitnih novih občinah v okviru mesta Ljubljane. Deset volivnih enot doslej še ni poslalo zapisnikov, čeprav so se zbori volivcev tudi tu vršili. Pomanjkljivost zapisnikov je v tem, da za veliko večino predlogov iz zapisnikov ni razvidno, ali so bili sprejeti kot sklepi, ali pa so bili samo postavljeni v diskusijo. Samo nekateri zapisniki posebej navajajo vse predloge, za katere so se volivci ob zaključku razprave zedinili in jih tudi izglasovali (n. pr. 39., 42. volivna enota). V bodoče morajo ljudski odborniki in delovna predsedstva zborov volivcev to napako odstraniti. Udeležba na zadnjih zborih volivcev je bila na splošno majhna. Iz razpoložljivih podatkov je mogoče razvideti, da je znašala samo 8 do 10 % vseh volivnih upravičencev. Številni zapisniki pa sploh ne navajajo, kakšna je bila udeležba. Sklepe oziroma predloge in vprašanja smo dali pristojnim svetom, da se o njih izjasnijo, kar bodo predsedniki svetov ali pa njihovi zastopniki storili danes. Tisti, ki danes ne bodo mogli poročati, bodo to storili na prihodnji seji. Tovariše ljudske odbornike prosim,

da prenesejo volivcem odgovore in na naslednji seji poročajo, ali se ljudje z odgovori strinjajo in kakšno je mnenje tovarišev odbornikov. V kolikor že sedaj ni bilo mogoče najti za res nujne in utemeljene potrebe materialnih sredstev, bo tem potrebam zadoščeno o priliki razpravljanja o družbenem planu in proračunu ali v spremembah med letom. O nekaterih vprašanjih je bilo govora tudi v časopisih in radiu, kar je dosti pomagalo k pravilnemu gledanju in ureditvi mestnih problemov. Seveda še daleč ni dosežena taka objektivnost, kot bi jo želeli. Mislim, da je v korist naše izgradnje, kjer so piscu članka nerazumljivi postopki članov MLO ali administracije, da navede ime osebe, za katero se zdi, da je povzročitelj dejanja, o katerem se v članku piše. Tako se bodo hitreje odpravile nepravilnosti, če je to namen pisanja. Sicer pade obremenitev na organ oblasti, kar ni pravično. Zadnji zbori volivcev so pokazali, da smo se že začeli v večji meri posluževati demokratičnih oblik v izvrševanju oblasti, to se pravi v duhu smernic, ki jih je nakazal tov. Kardelj v zadnjem ekspoziju na IV. kongresu SZDL.

Sedaj bi prešli na poročanje tovarišev predsednikov svetov:

Pernuš Anka, predsednik Sveta za prosveto in kulturo:

Na zborih volivcev je bilo postavljenih več vprašanj glede vrtcev. Postavljeno je bilo tudi vprašanje glede otroškega vrtca na Taboru. Tu je težava v tem, da TVD Partizan noče dati na razpolago prostora za otroški vrtec. Na zadnji seji Sveta za prosveto in kulturo je bilo sklenjeno, da se še enkrat stopi v stik s »Partizanom« in da se mu obrazloži ta nujna zadeva Resljevega in Taborskega terena in da se doseže sporazum. TVD Partizan navaja, da prostori niso primerni za otroški vrtec. Pripomnila bi samo to, da je bilo v stari Jugoslaviji v teh prostorih otroško zavetišče.

Dalje je bilo postavljeno vprašanje upravitelja osnovne šole Frana Levstika. To vprašanje bomo rešili pri premestitvah konec šolskega leta, čim bomo našli primerne ga človeka.

Veliko vprašanj se tiče šolskih zgradb, predvsem hočejo ljudje vedeti, kje se bodo prvenstveno gradile šolske zgradbe. Napisan je bil članek za časopisje, ki je imel namen, da se odborniki seznani s tem vprašanjem, da bi bila o tem živahnejša razprava, toda ta članek niso takoj objavili in je šele danes začel izhajati. Prečitala bom predlog Sveta za prosveto in kulturo, ki je bil prediskutiran na več sejah in izdelan na podlagi najnovejših podatkov.

Na zborih volivcev in v časopisju so bili dani najrazličnejši predlogi, kje naj bi se zidale šolske zgradbe, da bi bil zagotovljen nemoten, normalen pouk. Največ so o tem razpravljali v Šentvidu, Mostah, Ježici, Zg. Šiški, na Poljanah, Sneberju in Trnovem.

Povsod je stanje težko in zahteve, ki so bile iznešene, so povsem upravičene. Poudariti je treba, da te zahteve kažejo skrb in zanimanje za vzgojo naše mladine. Vendar je večina teh predlogov stavljena iz krajevnih potreb. Problem šolskih prostorov pa moramo gledati in reševati v Ljubljani kot celoti.

Ker MLO ne razpolaga z zadostnimi sredstvi, da bi se ugodilo vsem upravičenim zahtevam po novih šolskih poslopih, bi v imenu Sveta za prosveto in kulturo predlagala, kje bi bilo glede na današnje stanje najkoristneje začeti z zidavo novih zgradb.

V Ljubljani imamo v letošnjem šolskem letu za osnovne šole na razpolago 140 učilnic za 202 oddelka. Ker je premalo učilnic, da bi bil samo dopoldanski pouk, mora biti dopoldanski in popoldanski pouk v istih prostorih na sledečih osnovnih šolah: Lavrica, Šentvid, Sp. Šiška, Bežigrad, Polje, Vrtača, Moste in Vič.

Po podatkih, ki smo jih dobili po zaključenem vpisu v 1. razred osnovnih šol, bo v letu 1953/54 naraslo število učencev v osnovnih šolah za približno 1452, kar zahteva otvoritev novih 33 oddelkov.

Tako bo v prihodnjem šolskem letu znašalo število otrok v osnovnih šolah 8565.

V gimnazijah pa bo ostalo v prihodnjem šolskem letu število dijakov približno enako.

Iz navedenega sledi, da je prvenstveno treba zidati nove osnovne šole, gimnazije pa le tam, kjer bi se z zidavo gimnazije spraznili prostori osnovnih šol.

Dotok otrok v letu 1953/54 se bo porazdelil na vse ljubljanske šole, vendar ne enakomerno. Tako bo na osnovni šoli Bežigrad za 20 oddelkov le 9 učilnic, na Ledini in vadnici za 29 oddelkov 14 učilnic, na osnovni šoli v Sp. Šiški za 19 oddelkov 9 učilnic.

V osnovni šoli Bežigrad bomo z utesnitvijo Avtomehanske šole ali Srednje vzgojiteljske šole pridobili potrebne prostore. Iz šole na Ledini bo treba preseliti šolski muzej (1 učilnica) ali pa iskati rešitve na učiteljišču. Najtežje je stanje v Sp. Šiški, kjer je trenutno samo ta rešitev, da se otroke preusmeri na šolo v Zg. Šiški ali pa Bežigrad.

V prihodnjem šolskem letu bodo imele še stalno dvojno zasedbo učilnic sledeče šole:

Ježica		(3 učilnice	6 oddelkov)
Polje		(4 učilnice	8 oddelkov)
Šentvid	. . .	(6 učilnic	12 oddelkov)
Vrtača	. . .	(11 učilnic	22 oddelkov)

Šole, ki trenutno še niso preobremenjene, pa so: Fr. Levstik, kjer bo popoldne od 12 učilnic 9 praznih, Prule, kjer bo popoldne od 12 učilnic 8 praznih, Vič, kjer bodo od 11 učilnic 3 učilnice prazne, Hrušica, kjer

bosta od 3 učilnic 2 učilnici prazni, Moste, kjer bosta popoldne od 9 učilnic 2 prazni in Jarše, kjer bo popoldne od 4 učilnic 1 prazna.

Kot je razvidno iz vsega tega, bodo šole, zlasti okoliške in pa nekatere v središču (Fr. Levstik, Zg. Šiška), novo obremenitev v prihodnjem letu še prenesle. Toda v prihodnjih dveh, treh letih se bo število otrok zopet povečalo in s tem tudi nevarnost, da šole ne bi mogle sprejeti vseh otrok.

Svet za prosveto in kulturo, oziraje se na vsa ta dejstva, predlaga naslednji vrstni red pri gradnji oz. pridobivanju novih šolskih prostorov:

1. Gimnazija v Šentvidu mora dobiti najprej svoje prostore, ker bo že v letu 1953/54 kljub dvojni zasedbi ostalo na osnovni šoli v Šentvidu 4—6 oddelkov brez učilnic. Najprimernejša rešitev bi bila, da dobi gimnazija del poslopja nekdanjih škofijskih zavodov, ki jih sedaj zaseda vojska. Ti prostori so primerni za takojšnje šolsko delo.

2. Zidava osnovne šole na Poljanah bo razbremenila osnovno šolo na Ledini, Mostah in pa deloma tudi na Vrtači. Vse te šole pa so že preobremenjene in že drugo leto ne bi mogle prenesti nikakega novega dotoka učencev.

Ta nova šola bi morala imeti najmanj 12 učilnic (za približno 460 otrok). Glede nove šole na Poljanah je na nekaterih zborih volivcev bilo predlagano, naj se preseli dom Iv. Cankarja oz. A. Černejeve v Dom onemoglih ali pa v Študentsko naselje. Dom onemoglih se v doglednem času še ne bo ukinil. Dijaških domov pa tudi ne moremo ukinjati, ker so in bodo še vedno potrebni.

3. Z zgradbo nove gimnazije v Zg. Šiški bo razbremenjena osnovna šola v Sp. Šiški, kjer je danes nižja gimnazija, in pa gimnazija za Bežigradom, kjer je v 20 učilnicah 40 oddelkov. V tem predelu bo v naslednjih 2—5 letih najmočnejši naval otrok v osnovno šolo (Novi bloki, številne eno in dvodružinske hišice).

4. Kot četrto predlagamo gradnjo gimnazije v Polju, ki sedaj zaseda polovico osnovne šole in kjer bo že prihodnje leto situacija zelo težka. Zato se nam zdi nujnejše zidati gimnazijo v Polju kot pa osnovno šolo v Sneberjah, ki bi bila lahko še nekaj let gost v Zadržnem domu. Gimnazija Polje, zlasti če se razvije v popolno, bo lahko zajela večino dijakov iz okolice, ki se vozijo iz te smeri v Ljubljano.

5. V okolici Ježice je potrebno zgraditi 3 manjše šole. Najprej bi bilo potrebno zgraditi šestoddelčno šolo okrog novih naselij (tkzv. Koreja in Čičkarija), s čimer bi razbremenili bežigrajsko šolo.

6. Šola na Vrhovcih, od koder hodijo otroci 4 km daleč na Vič v šolo, je bila že pred leti v planu mesta Ljubljane. Tudi tu bi bila potrebna manjša šola.

7. in 8. Zidava osnovnih šol v Trnovem in Rožni dolini bo razbremenila Vrtačo, ki je kot bivša stanovanjska zgradba neprimerna za šolo.

9. Gimnazija Moste je dvojno obremenjena in tudi prostori niso primerni (manjkajo prostori, kabineti in dr.). Če bo zgrajena osnovna šola na Poljanah, bodo prostori za osnovno šolo v Mostah dovolj veliki. Ko se bo zgradilo poslopje za gimnazijo v Mostah, se bo osnovna šola vrnila v svoje prostore.

10. Kot zadnjo predlagamo gradnjo šole v Sneberjih, ki naj bi bila do tedaj še v Zadrúžnem domu.

Kot nujen, reševanja potreben problem je gradnja Vajeniške šole s potrebnimi delavnicami in drugimi prostori. Šest vajenskih šol zaseda 27 učilnic z 87 oddelki. Vsak oddelek ima pouk dvakrat na teden; tako ostane 200—300 učencev brez rednega pouka, namesto tega imajo ti učenci v počitnicah enomesečni tečaj. Ker pa vajenska šola nekovinske stroke zaseda v Spodnji Šiški 10 učilnic v osnovni šoli, ob treba začeti tudi to vprašanje reševati. Gradbeno podjetje Gradis se je obvezalo, da bo ob sodelovanju z drugimi gradbenimi podjetji v Sloveniji zgradilo ob Titovi cesti vajensko šolo za gradbeno stroko in pomožne gradbene stroke.

Po tem vrstnem redu bi morali graditi v Ljubljani vsaj tri šolska-poslopja na leto, da zadostimo najnujnejšim potrebam. Za normalni pouk pa manjka še 22 šol.

Če bomo začeli graditi vsaj tri šolska poslopja na leto, se ni treba bati, da bodo otroci morali hoditi v treh turnusih v šolo, oziroma da nekaterih šole sploh ne bodo mogle sprejeti. Vendar je pa letos že skrajni čas, da se lotimo takoj dela in zagotovimo mladini pogoje za nemoten, normalen pouk.

Pregledala sem lanskoletno poročilo predsednika Sveta za prosveto in kulturo tov. Boleta. Lani je bilo stanje enako, samo v tem je razlika v primerjavi s stanjem letos, da je naval otrok v osnovne šole letos še večji in da so potrebe zato večje. Opozarjam na to, da bo treba vrniti prosveti prostore, ki jih sedaj zasedajo druge ustanove.

Dalje naj se izpraznijo stavbe, ki bi bile primerne za šole, na primer večje vile, manjša poslopja itd. Razpravljali smo tudi o združitvi administrativne šole z ekonomskim tehnikomom. Administrativna šola naj bi se preselila v prostore Ekonomskega tehnikuma, kjer naj se ustanovi oddelek, ki bi se bavil s komercialno vzgojo, in drugi oddelek, ki bi se bavil z administrativno vzgojo. S tem bi pridobili prostore bivšega Krištofovega zavoda, ki bi jih lahko uporabili za druge namene. Na Svetu za prosveto in kulturo so mnjenja, da bi se to s prihodnjim šolskim letom lahko izvedlo. Težave so tudi z bivšimi škofovimi zavodi. Tovariš predsednik je interveniral, toda uspeha še ni. Vprašanje škofovih zavodov je potrebno rešiti, ker drugače otrok v Šentvidu ne bomo vedeli kam usmeriti. Tudi če bi MLO začel zidati šolsko zgradbo v Šentvidu, s tem ni nič pomagano, ker zgradba letos ne bi bila gotova. Ta problem je treba prvenstveno rešiti. Dalje je treba rešiti vprašanje Mladike in pogledati,

kakšne so tam investicije za bolnico, da bi videli, ali bi bila preureditev v šolske prostore umestna.

To bi bili odgovori na vprašanja, ki so bila postavljena na zborih volivcev v zvezi s šolskimi problemi. Predlogi so zelo različni in večinoma postavljeni z ozkega terenskega gledišča.

Dalje je bilo postavljeno vprašanje ureditve ljubljanskega gradu. Ljubljanski grad naj služi turističnim namenom. Druga naloga pa je, da se prostori preurede za razstavne oziroma muzejske namene. Pri tem pa je bistveno vprašanje preselitve strank. Če bi vsako leto lahko preselili osem strank in če bi imeli 10 milijonov kredita, bi lahko v nekaj letih Grad izročili svojemu namenu.

Več vprašanj je bilo postavljenih glede vsote, ki je v družbenem planu postavljena za dograditev kino dvorane na Viču. Ljudje pravijo, naj se ta denar uporabi rajši za gradnjo šol. Ti predlogi so bili v glavnem iznešeni v Šiški, kjer je precej kinematografov na enem mestu. Zdi se mi, da ne smemo pretiravati in zaradi šolskih vprašanj zanemariti kulturno-prosvetno področje na nekaterih predelih. Predlagam, da ta vsota ostane za dograditev kinodvorane na Viču.

Na terenu Trnovo so volivci postavili vprašanje otroškega vrta. Težava je v tem, da ni denarja za gradnjo poslopja, v katerem bi bil otroški vrtec. Toda tam ima prostore Triglav film, ki bi bili primerni za otroški vrtec. Tam sta tudi dve nedograjeni poslopji posestva Jesenkovo. Če Jesenkovo ne misli teh zgradb dograditi, naj jih izroči komu drugemu, ki jih bo dokončal. Med obema zgradbama bi bila lahko majhna dvorana, ki bi služila vsemu tistemu okolišu.

Jelenc Aleš, načelnik oddelka za komunalne zadeve:

Na zborih volivcev je bilo postavljenih več vprašanj s področja komunalne dejavnosti. Največ je bilo govora o cestah. Gotovo je bila kritika cest na zborih volivcev upravičena, ker so ceste res slabe, toda problem je treba pogledati tudi z druge strani. V letošnjem proračunu imamo za ceste na razpolago 70,710.000 dinarjev. Od te vsote je za vzdrževanje določenih 38,210.000 dinarjev, za rekonstrukcijo 30 milijonov in za ureditev prometnih znakov 2 milijonov in pol. Ta sredstva so za tako stanje, v kakršnem so ceste pri nas, občutno premajhna. Ker so sredstva, ki so na razpolago, zelo majhna, smo se morali zediniti za tiste ceste, ki so najnujnejše. V 38,210.000 dinarjih, ki so določeni za vzdrževanje, je vključeno posipanje makadamskih cest in vzdrževanje tlakovanih cest in hodnikov. Uprava cest je postavila ta mesec 172 rednih cestarjev. Da bi cestarji čim boljše opravljali svoje delo, mislimo objaviti v časopisju in tudi vsem predsednikom zborov volivcev mislimo poslati seznam cestarjev in določiti, katero vzdrževalno področje pripada komu. Vsi cestarji bodo imeli tudi posebne knjižice, kjer bo lahko vsak dal pripombo, če ne bodo na svojih mestih. Na ta način bo zaostrena kontrola

nad izvajanjem del na cestah. Za redno vzdrževanje cest nam primanjkuje 30 milijonov dinarjev.

Rekonstrukcijska dela: Za dokončanje Roške ceste je predvidenih 6,600.000 dinarjev, za dokončanje Čufarjeve in Kolodvorske ulice 11 milijonov, za dokončanje Zaloške ceste do Karmelja 5,600.000, za tlakovanje Šmartinske ceste od Vilharjeve do pokopališča 6,800.000. Za popolno tlakovanje Šmartinske ceste do pokopališča nam primanjkuje še 9 milijonov. Če ne bomo dobili nikjer novih sredstev, bo toliko krajši del tlakovan.

Mnogi volivci so postavili vprašanje, zakaj se bodo gradile ravno te ceste, ker vemo, da so vse ceste, makadamske in tlakovane, potrebne rekonstrukcije. Za te ceste smo se odločili iz tehle vzrokov: Kolodvorska in Čufarjeva cesta sta bili začeti v letu 1951/52, prav tako Roška in Zaloška cesta. Ker so te ceste že v delu, mislimo, da je prav, da jih dokončamo. Kar se tiče Šmartinske kot novo začete pa se je Svet odločil zato, ker je to najbolj obremenjena cesta v Ljubljani in je še vedno makadamska. Poleg tega je to edina vpadnica, ki še ni tlakovana.

S kanalizacijo je prav tako stanje kot s cestami, morda še slabše. Kanalizacijo podcenjujemo bolj kot ceste, ker se to pač ne vidi, kadar pa nastopi katastrofa, je že prepozno. Za kanalizacijo je letos predvidenih 40 milijonov, od tega odpade 26 milijonov za redno vzdrževanje. Ker so ponekod kanalske cevi v premeru 70 cm v dveh tretjinah zamašene, se zgodi, da ob večjih nalivih zaliva voda kletna stanovanja. 14 milijonov je določenih za izgradnjo kanala v Čufarjevi ulici in na Šmartinski cesti. Smatram, da je bolj gospodarsko položiti kanalizacijo sedaj, ko se cesta urejuje, kot pa kasneje ponovno razkopavati cesto in polagati kanale.

Zbor volivcev na Galjevici je postavil nujno zahtevo izgradnje treh kanalov. Na ta teren smo poslali posebno komisijo, ki je skupno z volivci ugotovila, da so ta dela zelo nujna in zato je Svet sklenil, da se iz sredstev za vzdrževanje reši vsaj del problema kolonije Galjevica.

Postavljeno je bilo tudi vprašanje ureditve lokalnega potniškega prometa. Kakšen problem je ljubljanski lokalni promet in v kakšnem stanju je, o tem je Mestni ljudski odbor že razpravljal. Letošnji proračun in investicije na žalost ne predvidevajo znatnega zboljšanja na tem področju. Jasno pa je, da bo komisija in na osnovi tega tudi Svet do konca marca predložil skupščini predlog za celotno rekonstrukcijo mestnega lokalnega potniškega prometa. Po našem mnenju bi bilo treba postopno ukiniti zastarele tramvaje, ki so v takem stanju, kot so sedaj, zelo dragi. Sklêp je bil tak, da se letos dopusti samo najnujnejše vzdrževanje, vsa ostala sredstva pa se vložijo v nove objekte. Nekateri zbori volivcev so predlagali, da bi se pojačala frekvenca avtobusne proge v smeri Zdobrova—Sostro, kar zaenkrat ni možno, ker so na razpolago le trije avtobusi, vsako povečanje obratovanja pa bi zahtevalo povečanje števila avtobusov, na kar z razpoložljivimi sredstvi ne moremo misliti.

Javna razsvetljava bo s sredstvi, ki jih predvideva proračun, prenesla torišče svojega dela predvsem na tiste predele, ki so slabo ali pa sploh nič razsvetljeni. Trenutno dela ekipa Javne razsvetljave v Dravljah, nato pa bo šla na cesto Šentvid—Tacen.

Prihodnje mesece bodo na Viču, v Rožni dolini, Mostah, Kodeljevem montirane obločnice, da bomo vsaj križišča močnejše razsvetlili. Aprila pa bo rekonstruirana razsvetljava cele Parmove ceste, na Grudnovem nabrežju in na Tržaški cesti.

Predloge za razsvetljavo obstoječega omrežja je Javna razsvetljava upoštevala in bodo manjkajoče žarnice nadomeščene.

V 27. volivni enoti so postavili vprašanje prostora bivšega velesejma in predlagali, naj se tu uredi park. Po regulacijskem načrtu je ta prostor predviden kot zelen prostor z možnostjo postavitve prosto stoječega objekta.

Zelo dosti in upravičene kritike je bilo zaradi pobiranja smeti. To je gotovo problem, ki ga v Ljubljani še nismo zadovoljivo rešili. Razpravljalo se je o tem, kako ta sedaj nekoristen material izkoristiti, da bo nekaj donašal. Izdelan je bil predlog, smeti prebirati, del odprodajati, ostalo pa kompostirati. K temu bo Snaga pristopila. Sporno je edino vprašanje, kateri predel mesta bi prišel v poštev. Predvideno je tudi, da bodo tekom pol leta vsaj v centru mesta uvedene za pobiranje smeti zaprte pločevinaste posode, ki bodo nameščene po dvoriščih ali na cestah, v katere bodo stranke stresale smeti.

Več predlogov je bilo tudi za ureditev novih otroških igrišč. V proračunu nimamo postavke za vzdrževanje in izgradnjo novih otroških igrišč. Vzdrževanje 10 otroških igrišč, ki jih imamo, je bilo lani izročeno Mestni vrtnariji. Lani se je začelo graditi otroško igrišče na vogalu Slomškove in Resljeve ceste in bo letos dograjeno. Sredstev za nova otroška igrišča zaenkrat nimamo, ker ima Mestna vrtnarija tudi za vse ostalo določene zelo nizke postavke v proračunu. Na tem področju pa se da ogromno narediti s prostovoljnim delom in upam, da bodo tudi v bodoče kot doslej pri tem naše organizacije precej pomagale.

Skoro na vseh zborih volivcev je bilo mnogo vprašanj glede stanovanjskega sklada, glede gradnje in razdeljevanja stanovanj. To vprašanje smo precej jasno obdelali, ko smo razpravljali o posojilu in bi dodal samo to: Na zboru volivcev je bila postavljena zahteva, naj bi v novo rajonsko stavbo prišli samo ljudje iz Most. Doslej so bila razdeljena stanovanja v I. in II. nadstropju. 11 tovarišev od teh, ki so dobili stanovanja, je iz Most, ostali pa so invalidi, borci in taki, ki so bili po mnenju stanovanjskega urada najbolj nujno potrebni stanovanja. Stanovanjski urad se bo o razdelitvi ostalih stanovanj pomenil s prizadetim terenom.

Zbori volivcev so postavili tudi vprašanje vzdrževanja zgradb. V tem smislu je treba čimprej deblokirati fonde, ki jih tvori zvišana najemnina,

kar se bo v najkrajšem času zgodilo. Tudi na našem Svētu smo bili mnenja, da je treba ta sklad deblokirati, da bomo čimprej prišli do sredstev za popravila stanovanjskih zgradb, ki so zelo nujna. Če gremo po ljubljanskih pločnikih, vidimo, da povsod cevi puščajo, čeprav je bilo lani zelo veliko popravljenega. Še vedno se občutno poznajo posledice 12 do 13 letnega zanemarjenja in jih ne bomo mogli še lep čas odpraviti.

Ob koncu bi poudaril, da se mi zdi, da imamo premalo orientacije za ustvaritev čimveč sredstev. Samo na ta način bomo lahko rešili vse probleme. Vedno se vrtimo v začaranem krogu. Čim več sredstev bomo imeli, tem več bomo lahko naredili. Obenem pa je potrebna stroga kontrola nad tem, kako izvršujejo posamezni ljudje svoje naloge na tistih področjih, kjer mesto daje težke milijone za vzdrževanje naprav, ki služijo vsem prebivalcem.

Kutin Franc, načelnik uprave za notranje zadeve:

31. volivna enota predlaga, da se zopet uvede zapiranje lokalov, zlasti gostilniških ob določeni uri. Tu gre predvsem za nepoznavanje predpisov o zapiranju obratov, ki so bili izdani leta 1951 in 1952. Na predlog Sveta za gospodarstvo se ni vršila stalna kontrola nad zapiranjem gostinskih obratov.

Nadalje predlagajo, da se pojači kontrola miličnikov ob večernih urah, zlasti takrat, ko se otroci vračajo iz šol in s tem preprečijo primeri kot so bili, da so bila napadena dekleta in to v starosti okrog 10 let. Sicer so že poostreni ukrepi, vendar še ni tako kot bi moralo biti. Posebno takrat, na licu mesta, ko se izvrši napad, se mora javiti najbližji postaji Ljudske milice, da nemudoma zasleduje storilce.

Na zborih volivcev so tudi vprašali, zakaj se ne popravijo gasilski rezervoarji. Ti rezervoarji so bili grajeni leti 1940 in 1941 ter so se uporabljali za časa okupacije. Nekateri rezervoarji pa so zasuti, tako da imamo 25 uporabnih in 14 neuporabnih rezervoarjev. Predlagano je že bilo oddelku za komunalne zadeve, od katerega pa ni nobenega odziva, verjetno zato, ker ni sredstev za popravilo teh rezervoarjev.

Zaostriti je treba nadzorstvo nad mladino, ki hodi v gostilne in zapada v kriminal. To vprašanje postavlja predvsem 3. volivna enota.

29. volivna enota predlaga, da se postavi gozdarska milica. Vendar je ta lansko leto sproščena, ker so se vse naloge poljskih in gozd-nih čuvajev prenesle na logarje, ki so pod strokovnim vodstvom gozdarskih institucij.

41. volivna enota prosi, da se za predele Zelene jame in Žal poveča število miličnikov in kontrola na tem teritoriju, ker se tu vrše pogosti roparski napadi.

Na zboru volivcev 16. volivne enote so razpravljali o čistoči mesta. Glede tega je bilo v času od mesca decembra do 25. februarja kazno-vanih 217 oseb, prijavljenih pa 213.

Volivci 25. volivne enote pripominjajo, da so pogosti primeri kalenja nočnega miru v Kavškovi ulici, kjer je gostilna »Split«, kamor zahaja predvsem delavstvo iz bližnjih delavskih naselij, to je Gradisa, potem delavci, ki spe v vagonih itd. V gostilni so pogosti pretepi in je bilo zaradi tega kaznovanih že 5 delavcev (v enem primeru zaradi lažje telesne poškodbe). Upravnica te gostilne je bila že opozorjena na to, ni pa res, da se postaja Ljudske milice ne zanima za to.

Postaja Ljudske milice št. 7 zajema prevelik teren, zato je predlagano, da se postavi nova postaja na Bregu, tam, kjer je že bila in se s tem poveča kontrola na teritoriju Trnovega.

Miklošičev teren postavlja vprašanje glede parkiranja avtomobilov pred hoteloma Slon in Union. Oddelku za komunalo je že bilo predlagano: 1. da se ne dovoli ustavljanje in parkiranje avtomobilov pred hotelom »Slon«, 2. da se uredi parkiranje na prostoru od Figovca do Slavije in 3. da se določi prostor za parkiranje v stranskih ulicah. Tega predloga pa oddelek za komunalne zadeve ni sprejel z motivacijo, da je v vseh inozemskih državah dovoljeno parkiranje pred hoteli. Pomisliti moramo, da je dohod k hotelu popolnoma zaprt, če se pred njim ustavi 5 avtomobilov.

Predsednik Avšič Jaka

pozove odbornike, da v diskusiji dopolnijo poročila svetov oz. iznesejo probleme, ki so bili postavljeni na zborih volivcev.

Pozaršek Franc:

Poročilo o vodovodnem omrežju mesta Ljubljane je bilo pomanjkljivo. Na zboru volivcev 36. volivne enote je bilo sproženo vprašanje glede vodovoda. Volivci se sicer zavedajo, da stojimo pred težko finančno stisko in so zato v svojih predlogih predvideli samo najnujnejša dela. Na področju Hrušice je bilo že več primerov tifusa, kar vse je posledica slabe pitne vode. Volivci predlagajo, da se vodovod napelje vsaj ob glavni cesti, drugod pa se postavijo hidranti, s čimer bi dobili vsaj pitno vodo. Ceste v tem predelu, ki vodijo do gramoznice so zelo slabe zaradi močnega kamijonskega prometa. Volivci predlagajo, da prizadeta podjetja prispevajo določen delež, da se cesta temeljito popravi. Pred 10 dnevi je bila cesta nasuta, vendar je sedaj že zopet razdejana.

Stolfa Rafael

pojasni, da je podjetje »Tehnika« nasulo cesto s 50 m³ peska; cesta je še v takem stanju, da se lahko vrši promet.

Mazovec Lado:

Iz poročila Sveta za prosveto in kulturo sem videl vse potrebe po gradnji šol na področju MLO. V Polju smo na zborih volivcev razprav-

ljali o gradnji šole in je bil sprejet zaključek, da je ta gradnja nujno potrebna že zato, ker jo posečajo učenci iz oddaljenih krajev, na drugi strani pa se jih nad 200 vozi v šolo v Ljubljano. Z gradnjo nove gimnazije v Polju bi se razbremenila tamkajšnja osnovna šola.

Stanje v učilnicah je kritično. V šoli, ki je namenjena za 300 učencev, se sedaj stiska 700 učencev, novih prijav pa je že okoli 100. Nastane vprašanje, kam namestiti nove razrede. Zato bi smatral, da je potrebno v Polju zgraditi popolno gimnazijo, saj šteje obična Polje okrog 11.000 prebivalcev ter je šolski okoliš zelo velik.

Tomičević-Žagar Fani:

Na zboru volivcev iz Zelene jame so dali volivci Savske kolonije predlog, da bi se tam menza ne uporabljala v svrhe, kot sedaj. Od strani stanovanjskega organa je bila izdana odločba, da se ta prostor dodeli podjetju »Tela«. V ta namen smo se obrnili že do tov. podpredsednika Kreseta. Ta zgradba se res ni uporabljala v svoje namene, vendar je direkcija Gradisa predlagala, da se ji stavba dodeli za ureditev menze; ne vem zakaj je bilo to odklonjeno. Prebivalci kritizirajo MLO, češ, da je kratkoviden, ker se taki prostori rušijo, ko vendar v tem kraju grade podjetja nova naselja in bo menza prav prišla. »Tela« naj dobi parcelo in na njej sama gradi. V teh prostorih je 14 sob, v katerih razen v treh stanujejo družine. Menza ima krasno urejeno kuhinjo s štedilnikom v vrednosti nad 150.000 din. Dvorana je zelo lepa ter primerna še za kakšne druge namene. Ker bodo gradila še okoliška podjetja, je brez dvoma menza potrebna, katero bi po predlogu kolektiva, oziroma direktorja uporabil tudi Gradis, ki bi svojo menzo premestil iz provizorija. Dalje kritizirajo ljudje, zakaj se prenavljajo nove stavbe, ko ima podjetje »Tela« možnost zgraditi svojim potrebam primerne prostore. Zato prosim Svet za gospodarstvo, da bolje obrazloži svoj sklep o dodelitvi omenjenih prostorov podjetju »Tela«.

Vardjan Anton:

Prosil bi pojasnila, ali naj ljudski odborniki tu iznesejo vse sklepe zbora volivcev, kar se tiče komunalne dejavnosti, ali naj se o stvari pogovore z načelnikom komunalnega oddelka.

Avšič Jaka:

Predlagajo naj se le takšni sklepi, kjer so tudi sredstva predvidoma na razpolago.

Vrhovec Stane:

Tiste volivne enote bodo zadovoljne, katerim bodo prošnje uslišane. Ne bi prišli do kraja, če bi vsak odbornik iznašal vse probleme iz svojega teritorija. Komunalna dejavnost je povsod najbolj pereča točka. Tako

je n. pr. problem vodovoda, dalje ceste, katere je Uprava cest dala v oskrbo cestarjem, kateri jih pa ne vzdržujejo pravilno. Prav sedaj v zimskem času je potrebno, da se ceste spravijo v boljše stanje. Smatram, da je potrebno vse ceste dati v oskrbo cestarjem, ker je še sedaj več cest brez cestarjev.

Novak Ivan:

Kakor sem razumel iz poročila tov. predsednika Sveta za prosveto in kulturo, se forsira izgradnja gimnazije v Šentvidu. Smatram, da je to neupravičeno. Mesto Ljubljana se je prav v tem delu, t. j. v Šiški zelo močno razvilo v zadnjih letih po osvoboditvi. Z izgradnjo Litostroja so bili zgrajeni tudi stanovanjski bloki, v katerih je že 370 stanovanj ter bloki MLO s 432 stanovanji — skupaj 802 stanovanji, da ne govorimo o zasebnih hišicah, zgrajenih v Dravljah. Tu stanujejo mladi ljudje, ki imajo mnogo majhnih otrok, katerih število se bo v nekaj letih še tako zvišalo, da sedanja šola, ki je zgrajena za osnovno, sploh ne bo več odgovarjala za gimnazijo. V najkrajši bodočnosti bo pa še sam Litostroj zgradil 200 stanovanj. V razgovoru je upravnik šole izjavil, da je nemogoče, da bi tako število otrok v bodočnosti obiskovalo to šolo. Mišljenja sem, da naj bi se namesto v Šentvidu rajši gradila šola nekje v Zg. Šiški, to je tam, kjer je več otrok.

Dalje bi pripomnil, da so za Galetovim blokom v Šiški že izkopani in ograjeni temelji za novo zgradbo, katero je mislil graditi Gale, ter je bilo porabljen material in delovne sile za približno 25 milijonov din. Na tem temelju naj bi se nadaljevalo z gradnjo. Zraven stoji stanovanjska baraka tik ceste, kar predstavlja veliko nevarnost za otroke, ki izza vogala lahko pritečejo direktno na cesto. Mišljenja sem, da se čimprej prenese ta baraka na drugo mesto.

Omenil bi tudi to, da ima Megrad v svojih barakah v Šiški velik nered, kar se tiče snage. Delavci, katerih je precej z juga, bodo odnesli slab vtis. Potrebno je več nadzora v pogledu higiene.

Na zboru volivcev so navzoči izrazili željo, da se popravi Obirska in Korotanska ulica. Tu ima Megrad največ prometa, ker vozi s kamioni gradbeni material. Za Korotansko ulico se je obvezal teren, da jo bo popravil, dočim za Obirsko ulico želijo, da jo tlakuje MLO iz svojih investicij.

Nadalje žele volivci, da se dosedanja ulica Djure Djakovića preimenuje v ulico Franca Leskoška. O tem predlogu je razpravljal tudi delavski svet Litostroja. Glede na to, da je tov. Leskošek iniciator gradnje našega giganta Litostroja in je vložil zanj veliko truda ter kot narodni heroj, smo mišljenja, da se bo naša želja uresničila.

Dermastja Mara:

Tov. Jelenc nam je prikazal situacijo naših cest. Slika ni rožnata niti glede na samo stanje, niti na možnosti, da bi se to stanje v bližnji

prihodnosti bistveno spremenilo zaradi pomanjkanja materialnih sredstev. Vendar smatram, da moramo prav zaradi tega, ker so sredstva pičla, tudi ta sredstva najbolj gospodarsko uporabiti. To pa ni vedno slučaj. Na primer lansko leto se je gradila cesta na Prulah ob Ljubljani, dela na njej so bila dokončana v novembru. Če pa pogledamo danes po nekaj mesecih cesto, vidimo, da je že v luknjah.

Zato predlagam, da bi se za vsa dela, ki se financirajo iz sredstev MLO, sklepale pogodbe s točnimi obveznostmi podjetij in z garancijo za kvaliteto dela ter da se končana dela komisijsko prevzamejo. V konkretnem primeru ceste na Prulah pa se mora zahtevati od podjetja, da cesto popravi na svoje stroške.

Kar se tiče kontrole cestarjev, se popolnoma strinjam, ker kontrola mora biti. Vendar se ne strinjam z načinom te kontrole, ker na predlagani način bi bili cestarji prepuščeni samovolji pasantov, kar pa ni v redu.

Moj predlog je, naj vsak državljan, ki zapazi nepravilnosti na cesti, javlja komisiji za komunalo na terenu, ali pa direktno na oddelek za komunalne zadeve pri MLO.

Dalje smatram, da bi odlok o odpiranju in zapiranju lokalov ostal v veljavi, vendar pa morajo biti izvršni organi malo bolj elastični. Kot primer navajam primer, ki se je dogodil na Dolenjskem, kjer je gostilničar sprejel po določeni uri v lokal potnike, ki so ostali na cesti zaradi visokega snega in jim postregel s čajem z rumom. Varnostni organ ga je prijavil in gostilničar je bil kaznovan s 3000 dinarji, ker je točil alkoholno pijačo po določeni uri, namreč zato, ker je postregel s čajem z rumom.

Kar pa se tiče parkiranja avtomobilov, menim, da tudi inozemstvo nima garaž in da stojijo avtomobili na določenih cestah, ali pa imajo posebej odrejena mesta za parkiranje. Predlagam, da bi tudi pri nas uvedli tak prostor za parkiranje kot je bilo o tem že sklenjeno na seji Gospodarskega sveta MLO in to na vogalu Kidričeve ulice izza Narodne banke, centrale za Slovenijo. S temi deli bi bilo treba takoj začeti, ker smo tik pred turistično sezono.

Draksler Marija:

Glede zidavé gimnazije pripominjam, da bi jo bilo treba zgraditi med Dravljami in Zg. Šiško, ker je na tem področju največ prirastka. Tu so veliki bloki ter je bilo zgrajenih tudi več manjših hišic, v perspektivi je tudi, da se bo ta predel še zazidal in tako bo še večji pritok. S tem bi razbremenili gimnazijo v mestu in za Bežigradom, kakor tudi v Šiški. Na vsak način in nujno pa je treba razbremeniti šolo v Spodnji Šiški, kjer ima pouk še vajeniška šola. Le-to bi bilo treba premestiti v druge prostore. Stavba ne zadošča niti za osnovno šolo, ker je že zelo stara.

Stadler Franc:

Glede osnovne šole v Šiški v Gasilski ulici, je nujno treba urediti vprašanje preselitve Kovinarske šole, ki zaseda 10 učilnic. Ne glede na predviden številčni porast otrok v Šiški, so otroci utesnjeni in se vrši šolski pouk tudi v popoldanskih urah, zaradi česar si je precejšnje število otrok pokvarilo vid in morajo uporabljati očala, kar je ugotovil zdravniški pregled, tako da to stanje kvarno vpliva na učenje in zdravje osnovnošolskih otrok.

Čamernik Franc:

Kino dvorana je na Viču nujno potrebna, kakor tudi dvorana za sestanke.

Glede higijene bi pripomnil, da je na Tržaški cesti ni, ker prihaja smrad iz kanalov, kar je pripisati nepravilni izpeljavi odpadkov iz tovarne kvasa na Viču. Če bi pristopili k popravilu, kar je nujno potrebno, so tudi ljudje pripravljeni pomagati s prostovoljnim delom.

Na zboru volivcev so predlagali, naj bi se odstranile porušene hiše, za katerih ruševinami imajo lastniki že novo zgrajene stavbe, za kar so dobili podporo s strani ljudske oblasti.

Krivic Vladimir:

Pripomnil bi nekaj besed k vprašanju graditve šol. Govorice, ki se širijo, da bo zaradi pomanjkanja šol treba zadržati otroke do osmega leta doma, so iz trte zvite. Podatki, ki jih je dal Svet za prosveto in kulturo, kažejo, da niti polovica razredov ni obremenjena s popoldanskim poukom, kaj šele, da bi se pouk vršil v treh izmenah. Normalno stanje bo seveda šele takrat, ko se bo pouk vršil samo v dopoldanskem času. Pripominjam, da je v Zagrebu mnogo slabše stanje kot pri nas, kjer se vrši pouk marsikje res v treh izmenah.

Kar se tiče izpraznitve prostorov v Mladiki in njihove vrnitve svojemu prvotnemu namenu, bi omenil, da so Mladiko že med okupacijo Italijani preuredili v bolnišnico in ni potrebno, da bi jo sedaj zopet preurejali v šolo, dasiravno je bila svoj čas ena izmed največjih šol. Mnenje ljudi je, da bolnišnica ne spada na tako mesto, ker se tam zdravijo bolniki s kožnimi boleznimi in tuberkulozo. Mislim, da Mladika ne pride v poštev, v poštev za obnovitev šole pa bi prišli bivši škofovi zavodi v Šentvidu.

Pred časom je bila v Beethovnovi ulici tudi šola, katera je sedaj zasedena po upravi milice, katera se sedaj zmanjšuje. Pozanimati se je treba, ali se ne bi dalo te prostore uporabiti za šolo.

Na Grabnu v trnovskem sektorju je bila šola, danes je zasedena po fakulteti za arhitekturo. Mislim, da bi našli arhitekti druge prostore, tako da bi se lahko s sprostitevjo sedanjih prostorov osnovna šola na Grabnu zopet vzpostavila.

Napraviti bi bilo treba kinodvorano na Viču. Ugotavljam, da je ta predel mesta zelo zanemarjen, saj nima niti avtobusne zveze. Tudi v

političnem pogledu je tu stanje kritično. Posvetiti bi bilo temu delu mesta več pažnje kot doslej.

Tudi vprašanje cest v Ljubljani je zelo kritično, ker so zelo obremenjene s prometom. Te ceste bi bilo popraviti, o čemer smo že govorili. Ljudje, ki za to odgovarjajo, niso uspeli izvršiti te naloge. Na področju Zelene jame, Kodeljevega, Most, Šentvida so ceste zelo slabe; ob cestah pa so kupi gramoza, mi cestarje samo plačujemo, oni pa, izgleda, skoro nič ne delajo. Mislim, da bi se dale ceste spraviti v zadovoljivo stanje, saj je bilo to možno izvesti stoddostno že v vsej Sloveniji. Zato predlagam, da se to vprašanje energično rešuje. Mnogo govorimo, da imamo brezposelno delovno silo, nikjer pa je ne moremo najti, da bi jo zaposlili v cestni službi. Denar smo dobili za to na razpolago.

V inozemstvu parkirajo in garažirajo avtomobili 95 %, če ne 99 % na cesti, za kar so odrejena gotova mesta. Zato ne vidim vzroka, zakaj se ne bi smelo parkirati pred Unionom ali Slonom, s tem, da se pusti prost vhod v hotel. Ne zdi se mi umestno, da bi danes mi strogo postopali s komaj petimi avtomobili, ki stojijo pred hotelom, saj so stranske ulice za to še neprimernejše.

Pečaver Albina:

Glede stanovanjske stavbe v Mostah bi pripomnila v zvezi s poročilom tov. Jeleńca sledeče: Na zboru volivcev je bila izražena želja in dan predlog, da stanovanjski urad v večji meri upošteva prosilce iz Most, ker se smatra, da je dodelitev osem dosedaj predvidenih stanovanj za prosilce iz Most premalo, Nikakor pa ni bilo rečeno, da bi morali vso stavbo zasesti samo prosilci iz Most. Dejansko so pa ljudje tega predela silno zainteresirani, kdo bo dobil v tej stavbi stanovanje, saj so v večji meri sami s prostovoljnim delom izvršili vsa groba dela.

Kar se tiče gradnje cest bi tudi jaz pripomnila glede nesolidnega dela. Lansko leto je bila tlakovana Zaloška cesta, že sedaj, komaj po enem letu, je cesta v zelo slabem stanju, posebno tisti del, kjer so betonirane tračnice za tramvaj.

Predel Most in Zelene jame je zelo gosto naseljen, obkrožen je s tovarniškimi objekti, tu je več tovarn kemične stroke, katere povzročajo hud smrad in okužujejo ozračje z raznimi plini. Dobro in potrebno bi bilo, da naš gospodarski svet ali ne vem kdo opozori vodstva teh tovarn, da z raznimi tehničnimi ukrepi preprečijo okužitve zraka. Posebno zdaj je važno, ko se bliža pomlad. V poletnih mesecih n. pr. sploh ne moremo spati pri odprtih oknih zaradi hudega smrada.

Tudi jaz bi iznesla predlog za graditev nove gimnazije v Mostah, kar je bilo izraženo na več zborih volivcev in na drugih sestankih. Osnovna šola in gimnazija sta neprimerni in tudi zelo utesnjeni. Čim se bo zgradila gimnazija, je rešen problem za osnovno šolo, katera bi se preselila v dosedanje prostore gimnazije.

Baraga Alojz:

Na izvajanje predsednika Sveta za prosveto in kulturo bi pripomnil odnosno vprašal sledeče: Kako gledajo odgovorni funkcionarji na vprašanje kulture in prosvete na terenu Trnovo? Kako je z našim bivšim Sokolskim domom? Ali bo vrnjen svojemu namenu, ali je morda predvideno, da se bo namesto njega gradilo kaj drugega.

Smelo trdim, kar je rekel tudi tov. Krivic, da se teren Trnovo v kulturno-prosvetnem pogledu zapostavlja. Svojo trditev utemeljujem s sledečimi dejstvi: Osnovna šola na Grabnu nam je bila odvzeta za potrebe univerze. Bivši Sokolski dom, ki je mladini prepotraben, nam je bil odvzet leta 1947 za potrebe Triglav-filma. Bivši Invalidski dom, ki je bil zgrajen v letih 1930—1935 za vzgojo revnih otrok, je spremenjen v bolnišnico za tuberkulozne. Ceste so pod kritiko, nimamo nobene avtobusne ali tramvajske zveze z mestom. Da ne govorim o gradnji osnovne šole, ki je bolj potrebna, kakor kateremu koli drugemu delu mesta, zlasti še, ker smo zgubili šolo na Grabnu. Kljub temu je po prioriteti gradnja šole v Trnovem predvidena šele na devetem, t. j. predzadnjem mestu. Zbor volivcev je stavil predlog, da bi zgradili šolo v obliki paviljona (provizorij), če ni dovolj kreditov. Pripravljeni smo pomagati tudi s prostovoljnimi delom.

Zdi se mi, da je MLO premalo vodil računa o tem predelu mesta. Zato apeliram na ljudske odbornike, da smatrajo gradnjo šole v Trnovem kot nujno, prav tako pa tudi gradnjo novega ali vrnitev že zgrajenega kulturnega doma.

Sitar Franc:

Tudi jaz bi se pridružil mišljenju, da je teren Trnovo eden izmed najbolj pozabljenih predelov mesta. Ker tu nimajo nobene šole, morajo otroci hoditi 3 km daleč. Tudi glede drugih pogojev se čuti pozabljenost terena. Najbližji kino je Komuna, sestanke imajo v nekem provizoriju, ker nimajo nikake dvorane, katero bi uporabili za kulturno prosvetno delo. V 57., 58. in 59. volivni enoti je bil sprejet sklep, da je treba doseči pri MLO pri razdelitvi investicij to, da se zgradi vsaj nekaj. Zato predlagajo, naj se pristopi h gradnji šole, da bi dobili vsaj streho in po možnosti v telovadnici tudi dvorano za kulturno-prosvetno delo.

Naslednje vprašanje je otroški vrtec. S kombinacijo, da bi se dal na razpolago stanovanjski objekt, ki je dograjen do tretje faze in ki ga je gradilo Jesenkovo, ne bi bilo vprašanje otroškega vrtca rešljivo. Tu sta dva objekta, vsak z dvema stanovanji, ki sta v sestavnem delu posestva Jesenkovo. Na Cesti dveh cesarjev imamo hleve. Za vzdrževanje živine so potrebni ljudje. Sedaj ti ljudje spe v hlevih, zato je nujno, da se ta dva objekta dogradita. V predlogu investicij sta zapopadena tudi ta dva objekta. Predlog, da bi se tam zgradila dvorana, je nemogoč, ker je to

stanovanjski objekt ter bi s tem okrnili potrebe samega posestva Jesenkovo.

Vprašanje otroškega vrtca bi bilo nujno rešiti glede na to, da na tem predelu stanuje najslabše situirana mladina, ker tu stanujejo ljudje, ki so bili preseljeni tja iz raznih predelov mesta že v stari Jugoslaviji ter mi ne smemo nanje pozabiti, dasiravno smo doslej polagali nanje premalo pažnje. Zaradi tega predlagam ljudskemu odboru, da se vsi ti problemi upoštevajo.

Avšič Jaka:

Predlagam, da se nadaljuje z diskusijo na prihodnji seji. Med tem pa naj stopijo odborniki v stik z načelniki posameznih svetov ter na podlagi študija pridejo na sejo z objektivnimi predlogi, o katerih bomo naprej razpravljali.

Pernuš Anka:

Glede gradnje šole v Trnovem pripominjam, da smo jo dali tudi v plan in to na 7. ali 8. mesto. Toda MLO nima na razpolago dovolj sredstev, da bi vse potrebne šole začel graditi že letos.

Krese Leopold:

Dal bi nekaj pripomb na diskusijo in na analizo zborov volivcev. Nepravilno se mi zdi, da se ljudski odborniki borijo samo za tisto volivno enoto, v kateri so bili izvoljeni. Poudarjam, da je MLO kolektiv, ki skupaj nekaj sklene, ki mora predloge skupno preštudirati ter najboljše sprejeti. Zbori volivcev so dosegli napredek v tem, da so v večji meri razpravljali o raznih vprašanjih, n. pr. o posojilu, najemninah in stanovanjih. Mnogo volivcev je razpravljalo tudi o tem, kako naj MLO gospodari, da bi bilo več sredstev, n. pr. za turizem. Na drugi strani pa imamo celo vrsto drobnih problemov. V Šiški imajo dva kinematografa, volivci so bili mnenja, da se ne gradi kinodvorana še na Viču, čeprav je tam prav tako potrebna. Na Resljevem terenu so bili proti temu, da je za Bežigradom kino.

Na zboru volivcev je bilo govora, da je 8 milijonov, ki bi jih uporabili za gradnjo javnih stranišč, oziroma za njihovo preureditev, preveč. To so postavili na terenu Univerza.

Na zboru volivcev terena Vrtača so sklenili, da se tu gradi šola. Te svoje sklepe so večkrat predložili zapisniško. Sedaj pa očitajo, da na MLO-ju zapisnikov nečitajo in da se zaradi tega šola še danes ne gradi.

Hvalevredno je delo terena Zg. Šiška, kjer so zgradili dvorano za 3000 ljudi, ki jo bodo rabili za kulturne prireditve. Poleg tega so zgradili tudi fizikulturni dom in to s svojimi močmi, na MLO pa niso prišli nikdar prosjačit. To je predel Ljubljane, ki naj bo drugim za vzor.

Glede pritožbe Savske kolonije bi pripomnil, da je bila menza grajena leta 1945/46 z namenom, da se bo osnovala skupna kuhinja. Pozneje pa se je izkazalo, da to ni primerno. Menza je bila eno leto zaprta ter smo jo ponujali v razne namene, dobili smo odgovore, da je za menzo predaleč, da je za gostilno nemogoče, da za kopališče prostori tudi niso primerni. Sedaj pa je bilo odločeno, da se dodele ti prostori tovarni »Tela«, ki bo na novo začela z izdelovanjem električnih elementov in s tem prispevala lepe milijone akumulacije. Čim je bilo to odločeno, so se začeli ljudje upirati zato, ker ne marajo tovarn ter hočejo imeti menzo, dasiravno so za to imeli priložnost prej, saj smo jo ponujali vse leto. Gradis pa si naj zgradi menzo sam, saj je v Sloveniji največje podjetje, mi pa mnogo bolj koristimo, če pomagamo novoustanovljenemu podjetju, ki pomeni za MLO nove dohodke.

Nato zaključil predsednik razpravo o tej točki dnevnega reda.

3. PREDLOG O USTANOVITVI NOVIH OBČIN NA OBMOČJU MESTA LJUBLJANE

Avšič Jaka:

Iz zapisnika zbora volivcev na Ježici je razvidno, da so volivci soglasni naj se na Ježici vzpostavi nova samostojna občina, kot je to v Polju in Šentvidu, ker je Ježica precej oddaljena od centra. Število prebivalcev je tudi zadostno. S tem bo dana večja stimulacija za gradnjo komunalnih in drugih naprav. O tem vprašanju se je razpravljalo že pred enim letom na Ježici in volivci prosijo, da bi MLO razpravljal o tem in dal predlog Ljudski skupščini LRS.

Za ostale predele, kot so Trnovo in Lavrica, je bilo govora o ustanovitvi samostojnih občin, niso pa bili sprejeti tako konkretni predlogi.

Kumar Andrej:

Pojasnil bi, da se je že v času, ko je Ježica prešla pod bivši RLO II, pokazalo med ljudmi nezadovoljstvo ter so že takrat stremeli po ustanovitvi samostojne občine. Pred tem ustanovljena razna podjetja so s prehodom Ježice pod RLO II začela propadati, ker ni bilo dovolj kontrole. Kopališče je bilo zgrajeno potom dotacij in tudi na prostovoljni bazi, zaradi nezanimanja prebivalcev je začelo propadati ter nimamo danes od njega nobene koristi.

Kot dokaz propadanja podjetij navedem tudi to, da je brivnica, ki je državna, dolžna 80.000 din, dočim si je privatni brivec po osvoboditvi zgradil vilo.

Razni krojači in šivilje so pristopili s svojimi šivalnimi stroji v državni sektor. Pozneje se je tudi to podjetje likvidiralo, ljudje so ostali doma, nam pa ni znano, kam so odšli vsi stroji.

Imeli smo tudi dobro opremljeno občinsko hišo. Danes se pa nimamo kje sestajati. Tu je nastanjen neki Zorc, ki po osvoboditvi še ni šel volit.

Tudi pri nas se postavlja na zborih volivcev vprašanje gradnje šole, ker je tudi pri nas mnogo otrok, ki hodijo po 3 km daleč v šolo. Težnja po graditvi nove šole je upravičena, ker je tu zgrajenih mnogo novih hiš, kjer žive družine v več otroki. Iz podatkov je razvidno, da za leto 1955 ne bodo mogli več sprejemati otrok v šolo.

Krivic Vladimir:

Vprašanje postavitve občin se je postavljalo zlasti na južnem delu mesta. Mnenja sem, da ni potrebna občina samo na Ježici, ampak tudi na Viču in v Trnovem. Ni važno pomisliti samo na stroške, ki bi nastali z ustanovitvijo novih občin, ker se ti stroški zboljšanjem gospodarstva vrnejo. Občine bi bilo koristno vzpostaviti zaradi oddaljenosti od mesta in sicer prav na Viču, ker je tu polkmečki teren. Pripominjam, da je stanje na Ježici boljše kot v Trnovem, ker ima Ježica osnovno šolo, tri domove in trolejbus, česar Trnovo sploh nima.

Kumar Andrej:

Glede šole na Ježici bi omenil, da je že zelo stara, ker je bila zidana še pod Avstrijo. Stranišča so nesodobno urejena, šola je tudi brez vsake kopalnice, tako da je stanje obupno. Kar se tiče zadružnih domov, pripominjam, da smo jih gradili v Tomačevem, v Savljah in v Klečah. Po likvidaciji KLO-a pa smo ostali na Ježici brez dvorane, ki bi odgo-varjala današnjim potrebam za fizikulturo in za kulturno prosvetno delo. Ni mi znano, kakšno je stanje v Trnovem, nimam nič proti temu, da dobi Trnovo šolo, vsekakor pa sem mnenja, da je postavitev šole na Ježici nujno potrebna.

Zupet Avgust:

Mislím, da je vprašanje postavitve občine na Ježici precej dozorelo, ker je bila stvar prav na teh terenih zelo življenjsko razpravljana. Ta ukrep moramo samo pozdraviti. Želeti bi bilo, da se obenem rešuje tudi vprašanje občin za rudniški in viški predel, vendar spričo kratkovidnega gledanja ter nerazumevanja stvari v teh dveh primerih — z Ježico ne moremo čakati.

Vrhovec Stane:

Glede postavitve občine na Viču pripominjam, da se ljudje ne stri-njajo z občino iz vzroka, ker Vič ne predstavlja nobene razdalje od MLO-ja. Ljudje so s sedanjo organizacijo MLO-ja popolnoma zadovoljni. Stojimo na stališču, da se prometne zveze za Vič popravijo. Na zborih volivcev smo že mnogo razpravljali o tem, toda nihče se ni našel, da bi

se za to zavzel. Mi sami pa tudi tega ne bi bili sposobni urediti v okviru občine, ker ne bi imeli gospodarske osnove. Imamo edino Viške opekarne in tovarno Rog, vse drugo pa so kmetije in delavska naselja. Zato mislim, v kolikor bi šli na to, da bi bila občina potrebna, potem bi bilo o tem potrebno še govoriti. Mislim pa, da to zaenkrat ni potrebno.

Predsednik MLO **Jaka Avšič** da predlog o ustanovitvi občine Ježica na glasovanje.

Soglasno sprejeto.

4. RAZPRAVA IN SKLEPANJE O DOLOČITVI ŠTEVILA DELOVNIH MEST V ORGANIZACIJSKIH ENOTAH MESTNEGA LJUDSKEGA ODBORA

Predlog odločbe o določitvi števila uslužbenskih delovnih mest v organizacijskih enotah MLO obrazloži dr. **Modic Heli**:

Ob reorganizaciji ljudskih odborov je republiški Svet za zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti na predlog takratnega Izvršilnega odbora MLO izdal lani v aprilu odločbo o začasni sistematizaciji delovnih mest v administraciji mestnega in obeh občinskih ljudskih odborov. S to odločbo je bilo odobrenih v aparatu Mestnega ljudskega odbora 189 uslužbenskih mest, v aparatu obeh občin pa 20 delovnih mest (v Polju 11, v Šentvidu 9).

Z reorganizacijo republiških organov državne uprave ter v zvezi z nekaterimi novimi predpisi se je že konec lanskega leta pokazala potreba po zvišanju števila odobrenih delovnih mest v posameznih organizacijskih enotah MLO. V aparatu občinskih ljudskih odborov pa odobreno število uslužbencev ne zadošča več, ker so bile dane občinam nove kompetence.

Dokončno organizacijo aparata bo določil statut ljudskega odbora, ki se pripravlja. Na osnovi tega bo treba v sporazumu s pristojnim republiškim organom določiti število delovnih mest in strokovno usposobljenost, ki je potrebna za vsako delovno mesto. Zato danes ljudskemu odboru ni mogoče predlagati definitivne sistematizacije uslužbenskih mest v aparatu MLO, nujno pa je razpravljati in sklepati o spremembah oziroma dopolnitvi prej omenjene odločbe z dne 25. aprila 1952. V mesecu marcu namreč bo treba sprejeti mestni proračun, v katerem bodo morali biti predvideni v zadostni višini tudi izdatki za aparat MLO. Če bi predhodno ne rešili vprašanja, koliko delovnih mest naj bo odobrenih, bi se med letom pojavile težave zaradi nezagotovljenih finančnih sredstev, ali pa bi trpelo delo, ako ne bi zvišali števila delovnih mest, kjer je to nujno in utemeljeno.

V posameznih organizacijskih enotah je stanje danes naslednje:

Organizacijska enota	Doslej odobreno število	Dejansko število uslužbencev	Razlika
Tajništvo	50	46	— 4
Oddelek za gospodarstvo	62	65	+ 3
Oddelek za komunalne zadeve . .	48	46	— 2
Oddelek za prosveto in kulturo . .	11	11	0
Oddelek za zdravstvo in soc. pol.	18	21	+ 3
Skupaj	189	189	0

Iz teh podatkov je razvidno, da v okviru celotnega aparata MLO število delovnih mest ni prekoračeno. Če pa pogledamo stanje po posameznih odsekih oziroma referatih, je razlika med odobrenim številom delovnih mest in dejansko zasedbo še dosti večja kot je to navedeno za poedine oddelke. Ponekod je bilo treba zaradi neodložljivih, največkrat popolnoma novih nalog, določeni organizacijski enoti dodeliti potrebno večje število uslužbencev, zato pa so morala ostati nezasedena že doslej odobrena delovna mesta v drugih organizacijskih enotah, n. pr.: v upravi za dohodke se je število uslužbencev moralo zvišati, zato pa je ostala trgovinska inspekcija okrnjena itd.

Predloge za dopolnitev odločbe o številu uslužbenskih mest so najprej prediskutirali in izdelali posamezni oddelki oziroma sveti, katerih zastopniki so nato še na skupnem sestanku razpravljali o utemeljenosti vsakega poedinega novopredlaganega delovnega mesta. Pri tem je bilo predlagano tudi znižanje števila delovnih mest v nekaterih organizacijskih enotah. Na ta način izdelan predlog predvideva sledeče spremembe:

Organizacijska enota	Znižanje	Zvišanje	Novi predlog	Razlika
Tajništvo	3	3	50	—
pravni odsek	1	—		
personalni odsek	1	—		
odsek za vojaške zadeve	1	—		
urad za statistiko in evidenco .	—	2		
pisarna (kurirji)	—	1		
Oddelek za gospodarstvo		18	80	+ 18
ekonomsko-planski odsek	—	4		
upravno-pravni odsek	—	2		
odsek za kmetijstvo in gozd . . .	—	2		
uprava za dohodke	—	10		
Oddelek za komunalne zadeve . .	—	4	52	+ 4
Odnos	3	21	130	+ 18

Organizacijska enota

Znižanje

Zvišanje

Novi
predlog

Razlika

Prenos . . .	3	21	130	+ 18
geodetsko-katastrski urad . .	—	2		
vzdrževanje stan. fonda . . .	—	2		
Oddelek za prosveto in kulturo	—	5	16	+ 5
inspektor za srednje šole . . .	—	1		
predvojaška vzgoja	—	1		
fin. vprašanja in statistika . .	—	1		
kontrola gradenj	—	1		
pisarna	—	1		
Oddelek za zdravstvo in soc. pol.	—	4	22	+ 4
referent za finančna vprašanja	—	1		
odsek za skrbništvo	—	1		
odsek za socialno pomoč . . .	—	1		
inspekcija dela	—	1		
Skupaj . . .	3	34	220	+ 31

Utemeljitev:

Tajništvo

V pravnem in personalnem odseku je po dosedanjih izkušnjah možno znižati po eno delovno mesto. Pravni odsek bo svoje naloge predvidoma lahko vršil s štirimi referenti pod pogojem, da se ojači upravno-pravni odsek v oddelku za gospodarstvo. V personalnem odseku je znižanje možno zaradi zmanjšanja obsega dela.

Referat za predvojaško vzgojo je treba po navodilu Državnega sekretariata za narodno obrambo FLRJ vključiti v oddelek za prosveto in kulturo.

Urad za statistiko in evidenco doslej ni imel referenta za vodenje komunalne statistike, zaradi česar je bilo to področje popolnoma neobdelano. To delo bi v bodoče opravljal en referent. Drugo novo delovno mesto bi bilo treba odobriti za referat za publikacije, v čigar kompetenco bi spadalo izdajanje biltena, letopisov in drugih občasnih publikacij. Pripominjamo, da ta dva referata obstojata že po vseh večjih mestih Jugoslavije.

Na osnovi izkušenj bi bilo nujno povečati število kurirjev za enega. Izkušnje so pokazale, da osem pomožnih uslužbencev ne zmore vsega dela v pogledu dostavljanja pošte, ki se je v zvezi z reorganizacijo znatno povečalo.

Ko se je pripravljala odločba o začasni sistematizaciji delovnih mest pri MLO, je bilo mišljeno, da bo poseben odsek za računovodstvo v tajništvu vršil tudi posle planiranja proračuna. V tem smislu pa se pozneje začasna odločba o sistematizaciji ni izvršila, temveč je odsek za računovodstvo v tajništvu prevzel dejansko le izvrševanje proračuna. Na ta način je iz sistematizacije delovnih mest izpadel referat za sestavo proračuna. Poleg tega pa so spadala v delokrog ekonomsko planskega odseka ob reorganizaciji le državna gospodarska podjetja lokalnega značaja. Z decentralizacijo in uvedbo novega gospodarskega sistema so prešla v delokrog MLO tudi vsa ostala podjetja na območju mesta Ljubljane, ne glede na njihov značaj. Glede na povečan obseg poslov je predvideno povečanje za štiri delovna mesta na tem odseku popolnoma utemeljeno in opravičeno.

Upravno-pravni odsek: Z likvidacijo republiških organov in prenosom kompetenc, se je pri državnem organu I. stopnje centralizirala evidenca o državnih gospodarskih podjetjih, trgovinskih poslovalnicah, zadrugah, podjetjih družbenih organizacij in ustanov s samostojnim financiranjem. V ta namen je bilo treba v tem času ustanoviti štiri nove registre z vso zahtevano evidenco o ustanavljanju, vodstvu, osnovnih sredstvih, predmetu poslovanja in podpisnikih raznih gospodarskih organizacij. Za vodstvo teh poslov je nujno postaviti posebno delovno mesto.

S pravilnikom o opravljanju strokovnih izpitov za kvalificiranega in visokokvalificiranega delavca se mora pri MLO glavnega mesta Ljubljane organizirati za opravljanje strokovnih izpitov posebna izpitna komisija in sicer za območje mesta Ljubljane ter okrajev: Ljubljana okolica, Kočevje, Postojna in Sežana. Pri tej komisiji se mora stalno voditi poseben vpisnik prijav za opravljanje strokovnih izpitov, voditi tozadevne zapisnike, kakor tudi poseben seznam izdanih spričeval, odnosno diplom. Nujno je torej določiti posebno delovno mesto za tajnika te izpitne komisije.

Odsek za kmetijstvo in gozdarstvo: Na podlagi začasne sistematizacije je predvideno samo eno delovno mesto za veterinarja. Dejansko sta pa to delo že dosedaj vršila dva veterinarska uslužbenca, s to razliko, da je bil en uslužbenec na izvensistematiziranem delovnem mestu, kar pa situacije ne spremeni, saj sta oba plačana iz proračuna MLO. V pogledu delokroga dela je tudi nemogoče, da bi bilo to delo opravljeno samo z enim uslužbencem, ker poleg vseh preventivnih ukrepov v svrhu odvratanja in zatiranja kužnih bolezni, spada v pristojnost veterinarske službe tudi nadziranje dela v kafileriji, nadzor nad izvajanjem raznih veterinarskih odredb, podajanje v to stroko spadajočih predavanj itd.

Uprava za dohodke: Z uredbo o zvišanju najemnin za stanovanjske in poslovne prostore, se je finančnemu organu ljudskega odbora naložila dolžnost, da evidentira vplačani povišek najemnin ter da vodi za vsako hišo posebej ločeno evidenco o plačani najemnini. V ta namen je treba voditi tudi kontrolo o vplačevanju in sporočati sodniku za prekrške vse primere, ki pridejo v poštev za kaznovanje.

Z odredbo o pobiranju davka pri izplačilu računov zasebnikov, se je moral pri davčnem knjigovodstvu uvesti poseben register, v katerega je vpisati vsak račun, po katerem zahtevajo zasebniki, ki dobavljajo blago, ali opravljajo storitve, ali pa prodajajo nepremičnine državnim gospodarskim organizacijam, državnim organom in zavodom, ali združenim in družbenim organizacijam in njihovim gospodarskim podjetjem, plačilo za svoje storitve, donosno dobavo blaga. Za vsak izstavljeni račun je treba predhodno ugotoviti, koliko znaša prometni davek na storitev oziroma dobavo blaga, koliko znašajo dospeli davčni dolgovi na dohodnini, zaostalem prometnem davku, davku na tržnem dobičku, davku na dediščine in darila, taksah itd. Vse navedeno je treba sešteti ter določiti blagajni višino zneska, ki ga je zasebniku odtegniti ob likvidaciji računa. Dosedanja praksa je pokazala, da prvotno določena dva uslužbenca tega dela ne zmoreta, ker prihaja povprečno na dan 200 računov. V zadnjem času dela na tem referatu 6 uslužbencev, ki so pa za en teden v zaostanku pri svojem delu.

V davčnem knjigovodstvu so referati razdeljeni takole: vodja davčnega knjigovodstva je zaposlen s knjiženjem zbirnih računov za vse vrste davkov. Štirje uslužbenci so zaposleni pri knjiženju prometnega davka, štirje pa pri individualnem knjiženju vseh vrst dohodnine — dediščin, daril in taks. Dva uslužbenca knjižita stanovanjske najemnine, dva pa sta predvidena za referat registracije računov obrtnikov. Poleg tega izdaja davčno knjigovodstvo razne vrste potrdil o plačanem davku, n. pr. za potna dovoljenja, za uporabo pri sodišču, za upokojitvene svrhe, razna potrdila o premoženjskem stanju. Vse take in ostale naloge so se poprej izvrševale na rajonih. Kot primer bi navedli, da je bilo na III. rajonu, ki je bil manjšega obsega, zaposlenih 5 uslužbencev samo na davčnem knjigovodstvu.

Glede na gornje in še ostale naloge je na tem sektorju dela potrebno 14 delovnih mest.

V odseku finančne inšpekcije se predvideva povečanje dveh delovnih mest, in sicer iz razloga, ker ima finančna inšpekcija nad vse važno nalogo pravočasnega ukrepanja v gospodarskih organizacijah, ki ne izpolnjujejo svojih obveznosti do proračuna. Poleg tega bo morala finančna inšpekcija sodelovati pri pregledu oziroma odobravanju raznih zaključnih računov državnih gospodarskih podjetij v merilu MLO-ja. Vse to pa bi bilo pri današnji zasedbi nemogoče izvrševati.

Oddelek za komunalne zadeve

V geodetsko katastrskem uradu je glede na povečane naloge nujno zvišati število sistematiziranih delovnih mest od 6 na 8. Za tekoče leto je predvideti delno poligonizacijo mesta, reambulacijo katastrskih map za potrebe katastrskega urada in urada za regulacijo, razen tega se bodo odslej vsa nova meritvena dela izvrševala v okviru tega urada. Izvesti bo treba tudi agrarne slučaje in arondiranje zadrug za izvedbo v zemljiški knjigi in s tem v zvezi napraviti potrebne delilne načrte. K temu pripominjamo še to, da se je obseg Ljubljane po inkorporaciji povečal od 17 k.o. na 41 k.o. V zvezi z uspešnim izvrševanjem opisanih nalog je treba povečati za enega strokovnega uslužbenca-geometra in eno administrativno moč.

Na podlagi uredbe o zvišanju najemnin za stanovanjske in poslovne prostore bo poleg evidence, ki se vrši pri davčnem knjigovodstvu, potrebno postaviti dve novi delovni mesti v odseku za komunalne zadeve v zvezi z delom pri razdeljevanju sredstev, katera se zbirajo iz zvišanih stanovanjskih najemnin (kontrola nad pravilnostjo predpisa najemnin in vplačil, kontrola nad pravilnostjo in utemeljenostjo prošenj hišnih lastnikov za popravila posameznih zgradb, pregled izvršenih del). Pripominjamo, da bo znašal po približnih cenitvah na ta način zbrani fond približno 240 milijonov.

Oddelek za prosveto in kulturo

Že ves čas od zadnjega krčenja upravnega aparata se je v oddelku čutilo pomanjkanje delovnih mest za nekatera področja dela. Zaradi tega so se morali in se še morajo načelnik in inšpektorji baviti s čisto administrativnimi stvarmi, ki so morale biti urejene, kar pa je seveda šlo na račun njihove glavne naloge, to je inšpekcije in usmerjanja šolskega in drugega prosvetnega dela v mestu Ljubljani. V zvezi s tem, da je prešlo v pristojnost Sveta za prosveto in kulturo 47 dotedanjih republiških prosvetnih ustanov, je število ustanov, ki spadajo v kompetenco oddelka naraslo od 80 na 127. V zvezi s tem so se tudi povečale naloge ter se predlaga odobritev še enega delovnega mesta inšpektorja za srednje šole. Naloga obeh inšpektorjev bi bila inšpekcija 15 gimnazij in 19 srednjih strokovnih šol v Ljubljani, s čimer bi bila oba popolno zaposlena. Dalje bi bilo potrebno postaviti novo delovno mesto za gradbenega inšpektorja, ki bi imel evidenco nad stanjem zgradb iz tega področja. Njegova dolžnost bi bila, da se sredstva, ki jih ima Svet za prosveto in kulturo za gradnjo in adaptacije šolskih in drugih prosvetnih zgradb, zares ekonomično izkoristijo. S tem v zvezi je nujna tudi postavitev delovnega mesta referenta za finančna vprašanja in prosvetno statistiko, ki bi izvrševal vse centralne posle v zvezi z

izvajanjem proračuna, materialne oskrbe vseh kulturno-prosvetnih ustanov in počitniških kolonij.

V zvezi s povečanjem delokroga in novimi pristojnostmi bi bilo nujno povečati tudi število delovnih mest v administraciji za eno delovno mesto, ker se zaenkrat opravljajo še vsi personalno administrativni posli centralno na oddelku.

Oddelek za zdravstvo in socialno politiko

V oddelku se uvaža poleg že obstoječih odsekov še referat upravne službe, v katerega bi spadal poleg pravnega referenta še računsko nadzorni referent, ki bi opravljal vse posle v zvezi z izvajanjem proračuna vseh zdravstveno socialnih ustanov, v zvezi z zbiranjem, kontroliranjem, virmiranjem in rebalansi proračunov, dalje investicijami, pripravi načrtov, razpisi, kontrolo izvedbe, obračuni situacij in podobno; pri tem pa ne gre le za nove stavbe, ampak tudi za večja popravila in adaptacije.

V odseku za skrbništvo bi se po navedenem predlogu povečalo število delovnih mest od treh na štiri, prav tako tudi v odseku za socialno pomoč od že obstoječih štirih delovnih mest na pet. To povečanje je potrebno v zvezi s tem, ker so izkušnje pokazale, da sedanje število referentov ne more izvrševati svojih številnih nalog, posebno glede na to, da je značaj dela zelo delikatne narave ter da je potrebno pri tem poslu tudi dosti terenskega dela v zvezi s preverjanjem resničnosti podatkov.

Inšpekcija dela: povečanje za eno delovno mesto v inšpekciji dela gre na račun tega, ker bo potrebno v zvezi z navodili merodajnih forumov postaviti posebnega referenta za obstoječa socialno varstvena vprašanja žena, zaposlenih v proizvodnji.

Razpored delovnih mest uslužbencev po posameznih organizacijskih enotah bi bil torej ob upoštevanju zgoraj navedenega povečanja sledeč:

1. Tajništvo	50
Tajnik	1
Pravni odsek:	
šef odseka	1
referenti	3
Referat za personalno službo:	
referent	1
pisarniški uslužbenec	1
Odsek za vojaške zadeve:	
šef odseka	1
referenta	2
pisarniški uslužbenec	1
Referat za volilne imenike:	
referent	1
pisarniški uslužbenec	1

Urad za statistiko in evidenco:

šef urada	1
referenti za gospodarsko statistiko . . .	7
referenti za splošno statistiko	4
pisarniški uslužbenec	1

Referat za pritožbe in predloge:

referent	1
--------------------	---

Odsek za računovodstvo:

šef odseka	1
referenta	2
pisarniški uslužbenec	1

Pisarna:

vodja pisarne	1
pisarniški uslužbenci	3
strojepisne	3
ekonom	1
služitelji	9
telefonista	2

2. Oddelek za gospodarstvo 80

Načelnik	1
--------------------	---

Ekonomsko-planski odsek:

šef odseka	1
referenti	7

Upravno-pravni odsek:

šef odseka	1
referenti	7

Odsek za kmetijstvo in gozdarstvo:

mestni agronom	1
mestni gozdar	1
mestna veterinarja	2
pisarniški uslužbenec	1

Trgovinska inspekcija:

šef inspekcije	1
inspektorji	6

Pisarna:

pisarniški uslužbenci	3
strojepisne	2

Uprava za dohodke:

šef uprave	1
odmera dohodnine in takse	11
finančna inspekcija	9
izterjava	8
davčno knjigovodstvo	17

3. Oddelek za komunalne zadeve 52

Načelnik	1
Odsek za komunalne zadeve:	
šef odseka	1
referenti	6
Gradbena inspekcija:	
inspektorji	6
Urad za regulacijo:	
šef urada	1
referenti	3
tehnično-risarska uslužbenca	2
Geodetsko-katastrski urad:	
šef urada	1
referenti za geodetsko-tehnična dela	3
referenti za kataster zemljišč	3
figurant	1
Pisarna:	
pisarniški uslužbenec	1
strojepisne	2
Stanovanjski urad:	
direktor	1
referenti	15
pisarniška uslužbenca	2
strojepisne	3

4. Oddelek za prosveto in kulturo 16

Načelnik	1
Prosvetna inspekcija:	
inspektorja srednjih šol	2
inspektorja osnovnih šol	2
inspektor nižjih strokovnih šol	1
inspektorja izvenšolske vzgoje	2
Referat predvojaške vzgoje:	
referent	1
Referat za kulturo in znanost	1
Referat za finančna vprašanja in statistiko:	
referent	1
Referat za gradnje in investicije:	
referent	1
Referat za personalno službo:	
referent	1
Pisarna:	
pisarniška uslužbenca	2
strojepisna	1

5. Oddelek za zdravstvo in socialno politiko 22

Načelnik	1
Upravna služba:	
referenta	2
Odsek za skrbništvo in socialno pomoč:	
šef odseka	1
referenti za skrbništvo	4
referenti za socialno pomoč	5
Inspekcija dela:	
šef inspekcije	1
inspektorji	3
referent za delovne odnose	1
Referat za statistiko:	
statističar	1
Pisarna:	
pisarniški uslužbenec	1
strojepisne	2

Gornji predlog ne zajema uslužbencev na delovnih mestih izven sistematizacije, katerih je skupaj 17, ter delavcev, zaposlenih pri MLO, katerih je 24, in sicer:

Posredovalnica za delo	10
Logarji	7
Hišnika	2
Šoferja	2
Vratarji	4
Snažilke	12
Gozdni čuvaji	4

Posebej bo treba rešiti vprašanje, kolikšno naj bo število delovnih mest v administraciji obeh občinskih ljudskih odborov.

Predlog organizacijske sheme občinskih ljudskih odborov Polje in Šentvid je izdelan na podlagi sedanje zasedbe delovnih mest, upoštevajoč obseg in število prebivalcev posamezne občine, kakor tudi predvidene kompetence, ki naj bi jih občine v bodočnosti imele. Iz podobnih razlogov, kakor v aparatu MLO, tudi tukaj ni mogoče pristopiti k že dokončni določitvi delovnih mest, zlasti še, ker ni v zadostni meri obdelan problem, koliko naj bo vseh občin na območju mesta Ljubljane. Prav tako doslej ni bilo mogoče priti do zaključka glede oblike in pristojnosti, ki bi najbolj odgovarjale in bile najprikladnejše za poslovanje in vzdrževanje kontaktov občine z državljanji.

Dosedanji občini Polje in Šentvid se v pogledu poslovanja dokaj razlikujeta. Dočim si je občina v Polju kot nekaka naslednica Rajonskega

ljudskega odbora V. v glavnem zadržala kompetence tega rajona in s tem tudi vse uslužbenke, čeprav je število teh znatno presegalo število odobrenih delovnih mest, se je občina v Šentvidu vsaj spočetka omejila na zgolj administrativno poslovanje, izdajanje raznih potrdil itd.

V zvezi s tem predlogom bi bila torej najvažnejša naloga vskladiti poslovanje obeh že obstoječih občin in določiti pristojnosti, v okviru katerih bi se ti dve občini lahko v bodočnosti samostojno razvijali. Dokončno pa bodo morala biti vsa ta vprašanja urejena — verjetno že v bližnji bodočnosti — s statutom. Obseg pristojnosti, ki jih zahtevata občini, bi bil nekako naslednji: vse pristojnosti v zvezi z odmero in pobiranjem dohodnine od kmetov, obrtnikov in svobodnih poklicev s pristavkom, da se odmera vrši sporazumno z mestno davčno komisijo; dalje stanovanjske zadeve v celoti; vse delo iz pristojnosti socialnega skrbstva in socialne pomoči; nekatere pristojnosti iz sektorja kulture in prosvete in urejevanje komunalnih zadev v merilu občine.

V koliko se bo z reorganizacijo že obstoječih in ustanovitvijo eventualnih novih občin razbremenil aparat MLO, je težko reči, vendar pa bo ta način poslovanja veliko prikladnejši za prebivalce občin, posebno še za one iz oddaljenejših, perifernih predelov.

Razpored delovnih mest v organizacijskih enotah občin bi izgledal takole:

Občina Polje 16

1. Tajništvo:

Tajnik	1
Pravni referat	1
Pisarna:	
pisarniški referent	1
pom. pisarniški referent	1
strojepisec II. razreda	1
Vojaški referat:	
pristav	1
Matičar	1

2. Gospodarski odsek:

Šef odseka:	
referent	1
referat za splošna komunalna vprašanja:	
pristav	1
kontrola dohodkov:	
računovodja	1
davkarji	3
davčni izvršitelj	1

Odnos 14

3. Odsek za ljudsko zdravstvo, socialno po- litiko, prosveto, kulturo:	
Šef odseka:	
pristav	1
pomožni pisarniški referent	1
Skupaj	16
4. Izven sistematizacije:	
delavca (kurir, snažilka)	2
Skupaj	18

Občina Šentvid 12

1. Tajništvo:	
Tajnik	1
Pravni referat	
referent	1
Vojaški referat:	
pristav	1
Matičar	1
Pisarniški referent	1
2. Odsek za gospodarstvo:	
Stanovanjski referat:	
pristav	1
Referat za komunalo in kmetijstvo:	
pristav	1
Kontrola dohodkov:	
računovodja	1
davkarja	2
davčni izvršitelj	1
3. Referat za prosveto, zdravstvo in socialno politiko:	-
pristav	1
Skupaj	12
4. Izven sistematizacije:	
delavca (kurir, snažilka)	2
Skupaj	14

Po predpisu II. odstavka 164. člena Zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin je treba predlog za spremembo odločbe o določitvi števila delovnih mest v administraciji Mestnega ljudskega odbora in v

administraciji obeh občinskih ljudskih odborov dostaviti v odobritev Državnemu sekretariatu za proračun in državno administracijo LRS.

Ob koncu utemeljitve predloga za določitev števila uslužbenskih mest naj navedem še nekaj podatkov zaradi primerjave:

Število uslužbencev bi se povečalo:

a) v administraciji MLO	za 31
b) v administraciji občin	„ 8

Skupaj . . . za 39

To predstavlja zvišanje plačnega fonda skupaj za 4.156.484 din na leto (pri povprečni mesečni plači 9.047 din za uslužbence MLO, oziroma 8250 din za uslužbence občinskih ljudskih odborov).

Na enega uslužbenca pride na področju mesta Ljubljane, ki šteje približno 134.000 prebivalcev, 457 prebivalcev (skupno z občinama).

V predlogu za zvišanje delovnih mest v aparatu MLO glavnega mesta Ljubljane ni zajet Oddelek za notranje zadeve, ki v smislu II. odstavka 43. člena Zakona o reorganizaciji ljudskih odborov glede sistemizacije delovnih mest spada v pristojnost Sekretariata za notranje zadeve LRS.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora da poročilo v razpravo. Pripomni, da se je neprestano postavljalo vprašanje, zakaj se ne poveča število uslužbencev, ker delo zaostaja. Ta zadeva se je dalj časa odlašala, končno pa smo prišli le do zaključka, da je to nujno potrebno.

Kovačič Leo:

Na podlagi poročila dr. Modica je zelo težko diskutirati, ali je zvišanje potrebno ali ne. Čudno se mi zdi, da je ravno v davčnem knjigovodstvu predvidenih 17 ljudi. Nastaja vprašanje, ali je toliko ljudi potrebnih ali ne. Res je, da je bilo po rajonih več uslužbencev, toda oni so poleg knjigovodske službe vršili še druge posle.

Predlagal bi, da se postavi komisija, katera naj temeljito pregleda, ali je potrebno zvišanje za 31 ljudi, kar je precejšnja obremenitev, ker predstavlja eno šestino sedanjega števila uslužbencev.

Krivic Vladimir:

Jaz sem enakega mišljenja kot tov. Kovačič. Iz poročila sem opazil, da so utemeljitve vezane na posamezna delovna mesta.

Ne zdi se mi tudi pravilno, da imamo toliko mest določenih za daktilografe, ko bi vendar vsak nameščenec lahko bil sposoben vršiti te posle sam, ne pa da ima skoro vsaka pisarna svojo daktilografino.

Avšič Jaka:

Strinjam se s predlogom, da bi se delovna mesta zvišala, ker iz prakse vidim, da sedanji uslužbenci ne zadoščajo, večina jih dela tudi v popoldanskem času. Bil bi tudi za predlog, da se ustanovi komisija, ki bi v kratkem času pregledala vsa delovna mesta.

Kraiger Olga:

Nujno je potrebno pregledati kvaliteto kadra in organizacijo dela. Z reorganizacijo republiških svetov prehajajo posli na Mestni ljudski odbor, zato je brez dvoma potrebno, da se aparat poveča.

Modic dr. Heli:

Komisija, katero bi postavili za pregled kadra, tudi ne bi mogla stoddotno ugotoviti upravičenost zvišanja kadra. Določevanje delovnih mest mora biti permanentna in ne kampanjska naloga. Treba je vseskozi stremeti, da se zviša storilnost dela vsakega uslužbenca. Potem se pokaže, ali so uslužbenci v redu. Dosti je odvisno od posameznih ljudi, oziroma njihove sposobnosti. To se pokaže zlasti pri kampanjskih nalogah, ko uslužbenci niso upoznani z delom, medtem ko tisti, katerim je delo že poznano, nalogo hitreje izvršijo.

Krese Leopold:

Pri lanskem znižanju kadra smo nekoliko pretiravali in sicer pri finančnem odseku in kontrolno-inspekcijski službi, za katero so bila določena samo štiri delovna mesta. Kasneje se je pokazalo, da ti uslužbenci vsega tega dela ne zmorejo. Tudi jaz sem za komisijo, toda pripominjam, da tudi ta komisija ne bo mogla dosti ugotoviti. Mi smo vedno za to, da se aparat zniža, toda zvišanje narekuje dejstvo, ko vidim, da ljudje delajo. Če vzamemo n. pr. potrjevanje potrdil o otroških dodatkih, potrjevanje računov privatnikov, vidimo, da to zahteva mnogo dela. Računov ne morejo potrditi kar na pamet, ampak se morajo prej prepričati, če ima dotični plačane vse davke. V kolikor se ugotovi, da davki niso plačani, se mu račun blokira. Potrebno je, da ta človek pozna vse predpise in takse. Za knjigovodstvo ne morem trditi, ali je potrebno večje število uslužbencev, toda prepričan sem, če bi bilo več strokovnjakov, bi jih bilo treba vsekakor manj.

Kovačič Leo:

Ugotoviti bi bilo treba sposobnost kadra, dalje pregledati operativo, ki je v zavodih ali ustanovah ter ugotoviti, ali je potrebna. Ko sem bil še na poverjeništvu za finance, sem pri kontroliranju posameznih odsekov šel od referenta do referenta in zapisal njihovo delo. Po primerjavi sem ugotovil, da sta včasih dva uslužbenca vršila eno in isto delo.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora *Jaka Avšič* da predlog odločbe o določitvi števila uslužbenskih delovnih mest v organizacijskih enotah MLO na glasovanje in sicer ločeno za mestni zbor in zbor proizvajalcev.

Mestni zbor in zbor proizvajalcev predlog odločbe soglasno odobrita.

5. PREDLOG ODLOČBE O IMENOVANJU OBČASNIH ARBITROV PRI OKROŽNI DRŽAVNI ARBITRAŽI V LJUBLJANI

Predlog prečita in utemelji poročevalec Komisije za izvolitve in imenovanja *Tomičević-Žagar Fani*:

Stalne in občasne arbitre Okrožne državne arbitraže v Ljubljani imenuje po sedaj veljavnih predpisih Mestni ljudski odbor, ker ima omejena arbitraža svoj sedež v Ljubljani. Predlog o imenovanju občasnih arbitrov, ki ga je sestavil predsednik Okrožne državne arbitraže, je bil predhodno poslan v soglasje Okrajnim ljudskim odborom, za katerih področje velja pristojnost te arbitraže. Okrajni ljudski odbori Ljubljana-okolica, Kranj, Radovljica, Novo mesto, Kočevje in Črnomelj so sporočili, da se s predlagano listo strinjajo. Na osnovi tega more Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane na današnji seji sklepati o imenovanju občasnih arbitrov, katerih funkcijska doba traja eno leto.

Komisija MLO za izvolitve in imenovanja predlaga, da Mestni ljudski odbor sprejme naslednjo

o d l o č b o :

Za občasne arbitre pri Okrožni državni arbitraži v Ljubljani se imenujejo:

1. *Brecelj Tone*, direktor podjetja za uvoz in izvoz »Oprema-export«, v Ljubljani;
2. *Beltram ing. Vladislav*, direktor podjetja »Silva« (gozdno in lesno gospodarstvo agronomske in gozdarske fakultete);
3. *Bahar Matija*, direktor podjetja »Slovenija-avto«;
4. *Bricelj ing. Stane*, svetnik Zavoda za gospodarsko planiranje LRS;
5. *Bartelj Henrik*, višji referent Drž. sekretariata za proračun in državno administracijo LRS;
6. *Bežek ing. Niko*, direktor Urada za regulacijo-MLO Ljubljana;
7. *Bukovec Lojze*, direktor trgovskega podjetja »Tkanina«;
8. *Berkopec Vida*, upravnik Centralne lekarne v Ljubljani;
9. *Bohinc Dušan*, direktor Mestnega projektivnega biroja v Ljubljani;
10. *Brumen Ivan*, tajnik Gostinske zbornice za glavno mesto Ljubljano;
11. *Butina dr. Mihael*, načelnik oddelka za pokojnine in invalidnine pri Državnem zavodu za socialno zavarovanje LRS;
12. *Czurda Hugon*, komercialni direktor podjetja Gradis-IMM;
13. *Čuček ing. Ivan*, izredni profesor fakultete za gradbeništvo;
14. *Černe dr. Marjan*, nižji ekonomist pri Drž. zavarovalnem zavodu;
15. *Drenik Vinko*, upravnik garaž Predsedstva Izvršnega sveta LRS;
16. *Dragar Bogo*, šef transportno-tehničnega odseka pri SAP (Slovenija-avtopromet), Ljubljana;
17. *Dular ing. Metod*, izredni profesor ekonomske fakultete;
18. *Demšar Metod*, direktor trgovskega podjetja »Mavrica«;

19. *Gabršček Andrej*, direktor oddelka za analize in ekonomska proučevanja pri centrali Narodne banke v Ljubljani;
20. *Grahek Bruno*, radiotehnik pri Institutu za elektrovezje;
21. *Izop Jakob*, direktor Tovarne nogavic Savlje;
22. *Jerin Ciril*, tehnik pri prometno-komercialnem oddelku Direkcije železnic v Ljubljani;
23. *Jager Jože*, kvalificirani delavec pri Industriji umetnega in naravnega kamna v Ljubljani;
24. *Jelenc Aleš*, načelnik oddelka za komunalne zadeve MLO v Ljubljani;
25. *Jančič Rudolf*, direktor podjetja »Angora«;
26. *Križman Milko*, pravni svetnik Centralnega higienskega zavoda LRS;
27. *Kunstlar Zora*, šef komercialne Tovarne tekstilnih in usnjarskih pomožnih sredstev;
28. *Korošec ing. Vekoslav*, direktor »Elektroprojekta«;
29. *Kotnik ing. Viktor*, svetnik Državnega sekretariata za gospodarstvo LRS;
30. *Kvas Jaka*, predsednik Republiškega odbora sindikata kovinarjev Slovenije;
31. *Krese Leopold*, podpredsednik MLO in predsednik Sveta za gospodarstvo MLO v Ljubljani;
32. *Kristan Ivan*, direktor podjetja »Mestno kleparstvo in instalacija«;
33. *Lampe Vilko*, direktor podjetja »Slovenija-tekstil«;
34. *Marolt Franc*, šef komercialnega odseka Direkcije železnic v Ljubljani;
35. *Mojškerc Janez*, direktor Uprave cest MLO v Ljubljani;
36. *Maček Anton*, direktor podjetja »Stavbno mizarstvo«;
37. *Nebec Franc*, direktor trgovskega podjetja »Prehrana«;
38. *Ogrinc Jože*, komercialist izvoznega podjetja »Ribarstvo Slovenije«;
39. *Obersnel Avgust*, direktor podjetja »Črevarna«;
40. *Pavlica Franc*, direktor tovarne »Oljarna«;
41. *Pupis ing. Karel*, svetnik Državnega sekretariata za gospodarstvo LRS;
42. *Plevnik Jože*, predsednik Republiškega odbora sindikata metalurških delavcev Slovenije;
43. *Poznik Ivo*, uslužbenec Državnega zavarovalnega zavoda;
44. *Pangeršič Franc*, direktor podjetja »Špedicija«;
45. *Pleško Stane*, direktor Mestne plinarne;
46. *Ponikvar Janez*, direktor Mestne kanalizacije;
47. *Pogačar Niko*, tajnik MLO v Ljubljani;
48. *Peternel Franc*, načelnik oddelka za prosveto in kulturo MLO v Ljubljani;
49. *Povh Joško*, direktor podjetja »Dežnik«;
50. *Podbregar Erna*, šef ekonomsko-planskega odseka v oddelku za gospodarstvo MLO v Ljubljani;
51. *Ravnik Evgen*, pravni referent Sekretariata za zakonodajne zadeve pri Izvršnem svetu LRS;

52. *Repe ing. Anton*, načelnik oddelka za nizke gradnje pri Direkciji pošte, telegrafa in telefona;
53. *Rojšek Ivan*, direktor podjetja »Stavba«;
54. *Rakar Iva*, instruktor Mestnega komiteta ZKS v Ljubljani;
55. *Stare ing. Ostož*, višji gradbeni inženir pri podjetju »Slovenija-ceste«;
56. *Sladič Franek*, sekretar Verske komisije pri Izvršnem svetu LRS;
57. *Slapničar Jože*, direktor podjetja »Megrad« v Ljubljani;
58. *Sitar Franc*, predsednik Zveze kmetijskih zadrug za glavno mesto Ljubljana;
59. *Šmidovnik Janez*, pravni referent Državnega sekretariata za proračun in državno administracijo LRS;
60. *Štemberger Drago*, direktor podjetja »Ljubljana-export«;
61. *Šuligoj Bogdan*, višji referent pri Državnem revizijskem zavodu LRS;
62. *Šivic Silvo*, sekretar ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
63. *Šefic Ludvik*, direktor tovarne »Pletenina«;
64. *Šega Bojan*, šef Uprave za dohodke MLO Ljubljana;
65. *Štefan Edi*, načelnik oddelka za gospodarstvo MLO v Ljubljani;
66. *Šega ing. Janez*, višji referent-agronom v oddelku za gospodarstvo MLO v Ljubljani;
67. *Turk Zdravko*, svetnik pri Institutu za gozdarstvo in lesno industrijo LRS;
68. *Tuma Ostož*, višji referent Državnega sekretariata za gospodarstvo LRS;
69. *Turnšek ing. Viktor*, glavni direktor Zavoda za preiskavo materiala in konstrukcij LRS;
70. *Uhan Mirko*, upravnik podjetja »Pekarna Breg«;
71. *Valič Viktor*, direktor podjetja »Sadje-zelenjava« v Ljubljani;
72. *Župančič ing. Marko*, arhitekt pri Uradu za regulacijo MLO v Ljubljani.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora **Jaka Avšič** da predlog odločbe o imenovanju občasnih arbitrov pri Okrožni državni arbitraži v Ljubljani na glasovanje.

Odborniki predlog soglasno sprejmejo.

Poročevalec komisije za izvolitve in imenovanja **Tomičević-Žagar Fani** poroča:

V komisijo za ocenjevanje zapuščinskega premoženja je bil kot strokovnjak izvoljen tudi tov. Krošelj Jože, stanujoč v Ljubljani, Povšetova ulica 85, kot izvedenec v gozdarski stroki. Glede na to, da vrši sedaj tov. Krošelj Jože posle sodno zapriseženega cenilca, praviloma ne more vršiti tudi dela v komisiji, zato predlagam, da se razreši in na njegovo mesto izvoli tov. ing. Rejic Hinko, Ljubljana, Malgajeva 10.

Predsednik MLO da predlog na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

6. RAZPRAVA IN SKLEPANJE O PRISTOPU MESTA LJUBLJANE K MEDNARODNI ZVEZI MEST

Predsednik Mestnega ljudskega odbora **Jaka Avšič** poroča, da so prejeli dopis, v katerem je naznačeno, da lahko tudi Mestni ljudski odbor pristopi k Internacionalni zvezi mest v Haagu. Vprašali smo v Beograd in so nam odgovorili, da se Ljubljana lahko včlani v to zvezo, katere namen je razpravljati o vprašanjih, ki se tičejo mest. Vsaki dve leti se organizirajo konference na raznih krajih. Letos se bo predvidoma v juniju vršila na Dunaju.

Druga taka organizacija je v Ženevi. Predlagam sedaj pristop v organizacijo v Haagu. Dobre strani so, da se tam razpravljajo razni problemi, katerih osvetlitev v mednarodnem merilu lahko koristi boljši organizaciji dela v našem mestu, čeprav smo mi v mnogih stvareh naprej.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora **Jaka Avšič** da predlog o pristopu k Mednarodni zvezi mest s sedežem v Haagu na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

Ker je bil dnevni red izčrpan, zaključí predsednik Mestnega ljudskega odbora **Jaka Avšič** sejo ob 23.15 uri.

Tajnik:

Predsednik:

Niko Pogačar, s. r.

Jaka Avšič, s. r.

Overitelja zapisnika:

Sitar Franc, s. r.

Žigon Fanči, s. r.